

Smarkiai bombarduota Dono sritis ir Maskvos ruožas

Šiaurės Afrikoje be paliovos tebeeina didelės kovos. Priešas į puolimus siunčia vis naujas pajėgas

Vyriausioji Fiurerio būstinė, XII.17. Vyriausioji kariuomenės vadovybė praneša:

Pereinant nuo puolimo operacijų į žiemos mėnesių pozicijų karą, šiuo metu įvairiuose Rytų fronto ruožuose planingai atliekami reikalingi fronto pataisymai bei sutrumpinimai.

Karinės oro pajėgos su stipriais kovos lėktuvų ir naikintuvų junginiais toliau puolė sovietų kariuomenės dalinius Dono srityje ir viduriniame Rytų fronto ruože.

Buvo išskaidyti kariuomenės daliniai ir šarvuotųjų tankiniai. Baterijos buvo išvestos iš rikiuotės.

Didesnis skaičius autovežimčių buvo sunaikinti. Taip pat ir Volchovo ruože per oro puolimus priešui padaryta didelė nuostolių.

Prie pietinio Anglijos pakraščio kovos lėktuvai praėjusią naktį bombardavo Plymoutho ir Doverio uostų įrengimus ir tiekimo įmones.

Jūros srityje į šiaurės rytus nuo Fraserborough bombomis buvo apgadintas vidutinio dydžio prekybos laivas.

Šiaurės Afrikoje ir vakar vyko toliau sunkios gynybos kovos ir vakarus nuo Tobruko. Smarkūs prieš puolimai prie Bardijos buvo atmesti, padarant priešui didelių nuostolių.

Naktį į gruodžio 17 d. silpnos britų aviacijos pajėgos numetė sprogstamųjų ir padegamųjų bombų kai kuriose šiaurės vakarų Vokietijos pajūrio srities vietose. Gyvenamuose kvartaluose padaryta nuostolių namams. Keturi britų lėktuvai buvo numušti.

Italų pranešimas

ROMA. XII. 17. Vyriausiasis kariuomenės štabas praneša:

Priešas, vėl išvystė gyvą aviacijos veiklą prieš mūsų pozicijas Bardijoje ir Sollumo srityje. Ain - El-

Gazalos ruože vakar toliau vyko smarkūs puolimai ir priešpuoliai. Priešas panaudoja kovose vis naujas karines pajėgas. Vakaro dienos kariuomenės pranešime nurodyta belaisvių skaičius prašoka 800. Pamatyta, kaip karo grobis, kelios dešimtys patrankų ir daugiau kaip šimtas šarvuotųjų, šarvuotųjų vežimų ir autovežimčių. Italų ir vokiečių smingamieji kovos lėktuvai su aiškiu pasisekimu pakartojo puolę prieš kariuomenės dalinius ir autovežimčių telkinius.

Prieš lėktuvams mėginant atskristi ties Derna ir Bengaziu, zenitinė artilerija numušė tris britų lėktuvus. Kelios numestos bombos Argostolyje (Graikijoje) nepadarė jokių nuostolių. Naktį į gruodžio 17 d. buvo bombarduotas Brindisis ir Catania. Buvo sužaloti keli namai, tačiau aukų nėra.

Italų ir vokiečių lėktuvai pakartojo bombardavo karinius taikinius Maltos saloje.

Hongkongas skendi liepsnose

TOKIO. Nuo likusiojo pasaulio atskirtas

Hongkongas po ilgesnio apšaudymo iš japonų pusės trečią dieną skendėjo liepsnose.

Apie tai praneša japonų telegramų agentūra Domei iš Kauluno.

TOKIO. Japonų spauda kreipia didžiausią dėmesį į pranešimus apie sėkmingą išlaipinimą Borneo saloje. Laikraščiai ypač nurodo apie nemažus naftos kiekius, gautus toje saloje. Išsikėlus japonams į Borneo salą, pabrėžia laikraščiai, yra pavojus žlugti ne tik dar vienai anglų bazei Ramiajame vandenyne, bet šios operacijos kartą turi ir labai didelės reikšmės būsimiems veiksams prieš Singapūrą.

TOKIO. Vyriausiojo imperatoriaus štabo kariuomenės skyrius praneša, kad junginiu skridę japonų lėktuvai netikėtai puolė kelis aerodromus Filipinuose. Keturi kovos lėktuvai buvo sunaikinti žemėje. Du bombonešiai ir 14 lėktuvų cisternų buvo smarkiai apgadinti. Kita lėktuvų grupė bombardavo Tarlaco kareivines Luzono saloje. Tos kareivinės buvo sunaikintos. Visi japonų lėktuvai sugrįžo. Malajų pusiasalio ruože japonų lėktuvai puolė Ayerio, Tawaro ir

Ipocho aerodromus Penango srityje. Japonų lakūnai numušė vieną britų „Blenheim“ tipo lėktuvą ir sunaikino žemėje septynis panašaus tipo lėktuvus. Be to, aerodromuose buvo sunaikinti skystojo kuro rezervuarai ir kiti įrenginiai.

TOKIO. Vyriausios imperatoriaus būstinės laivyno skyrius praneša, kad japonų laivynas, bendradarbiaudamas su žemyno kariuomene, per veiksmus prie Hongkongo nuskaudino vieną kanonierinį laivą ir šešis torpedininkus, o vieną naikintoją, du kanonierinius laivus ir dar vieną laivą sunkiai sužalojo. Toliau pranešama, kad japonų laivyno pajėgos smarkiai sužalojo Davies tvirtovę ir kitus įtvirtinimus. Japonų puolimas prieš britų koloniją vyksta toliau jūroje ir ore.

TOKIO. XII.17. Domei praneša iš Bangkoko, kad nuo pirmadienio nutraukė savo transliacijas Penango radijo stotis Malajų pusiasalyje. Manoma, kad per smarkų japonų bombardavimą ta stotis yra sugriauta.

BERNAS. XII.17. Karinis „Exchange Telegraph“ praneša iš Singapūro: karinė padėtis šiaurės vakarų Malajuose ir toliau britams pasilieka labai rimta. Jie iš lėto traukiasi į pietus. Mūšiai dabar siauria Mudos upės srityje ir prie prasikiusių gynybos įrengimų aplink Penangą. Penango pusiasalyje prie jo tvirtovių įvyks pirmieji lemiantieji mūšiai tarp japonų ir britų kariuomenių Malajuje.

Iš Wellesley provincijos praneša apie pirmuosius avangardų mūšius su japonais, pasiekusiais pirmąsias Penango gynybos vietas. Japonai yra užpuolę prieš žemyną esančią salą.

Brazilijoje pašaukti atsarginiai

RIO DE JANEIRO. Visoje Brazilijoje pašaukti 1904—1923 atsarginiai kariai apmokymui ir šiandien jie pasirodys apmokymo vietose. Spauda, nurodys apie tarptautinę padėtį, pabrėžia šios dienos reikšmę. Kaip skelbiama, dalis atsargos karininkų bus pašaukti į aktyvią tarnybą.

BERNAS. Sveicarų pasiuntinybės Berlyne ir Romoje, spaudos pranešimais, dėl padidėjusių uždavinių, atstovaujant Anglijos ir Jungtinių Valstijų interesus, bus sustiprintos.

Azija pradeda judėti

Auga azijatų simpatijos japonams

BUENOS AIRES. „Critica“ skelbia specialią savo karo korespondentės Lady Grace Drummond telegramą iš Manilos. Toje telegramoje reiškiamas susirūpinimas dėl didelės simpatijos, kurią japonai, priešingai anglams ir amerikiečiams, turi azijatų tarpe. Karo korespondentė pareiškė, kad japonų pasisekimai, kaip kautynių laivų „Prince of Wales“ ir „Repulse“ nuskandinimas, padaręs milijonams azijatų nepaprastą įspūdį. Tie pasisekimai sukelia „pavojingąsias“ tautines aistras.

traz. Azijatai laukia dienos atsiskaityti su sprespaudos galybėmis. Visų pirma, padėtis Indijoje, pareiškė karo korespondentė, jei mirytų 73 metų amžiaus Gandhis, būtų britams nepaprastai pavojinga. Azija sujudo, baigia korespondentė, ir šito fakto pasekmes sunku yra numatyti.

KINIJOJ NUŽUDYTI 4 ITALŲ MISNONIERIAI

VICHY. Žiniomis, kurias iš Kinijos gavo prancūzų misijų drau-

gijos, lapkričio 19 d. kiniečių plėšikų gauja Ting-Tsoene nužudė keturis italų misionierius, kurie priklausė užsienių misijų draugijai Milane. Ting-Tsoenas yra už 300 kilometrų į pietus nuo Kai-Fango ir jame gyvena apie 2.500 krikščionių, kurie turi bažnyčią ir krikščionišką mokyklą berniukams ir mergaitėms.

STOCKHOLMAS. Kaip praneša britų telegramų agentūra, prezidentas Rooseveltas paskyrė Associated Press agentūros bendradarbį Byroną cenzūros direktoriumi.

Kurie kraštai kariauja su Japonija

TOKIO. Karui kilus tarp Japonijos ir Jungtinių Valstijų bei Anglijos ir dėl to pakitėjus Japonijos santykiams su daugeliu kitų kraštų, šiandien vyriausybės pranešas buvo paprašytas suteikti bendrą paaiškinimą apie padėtį. Pasak pranešėjo, remiantis oficialiomis ir kitomis patikimomis informacijomis, kurių turima Tokio mieste, Japonijai paskelbė karą šioms valstybėms: Jungtinės Valstybės, Didžioji Britanija, Olandija, Olandų Indija, Kanada, Australija, Costarica, Panama ir Haiti. Pranešėjo nurodymu, Japonija, nors ir dar nėra galutinai ir formaliai nustatyta, galėtų jaustis esanti karo padėtyje su šiais kraš-

tais: Gvatemala, Honduras, Salvadoras, Nicaragua, Kuba ir San Dominigo respublika. Diplomatiniai santykiai yra nutraukti su Meksika, Egiptu, Belgija ir Graikija. Kolumbijos ir Ekvadoro atžvilgiu klausimas dar nesąs išaiškintas, o Japonijos santykiuose su Brazilija, Bolivija, Venezuela, Paragvajumi, Urugvajumi, Peru, Argentina ir Čile oficialiai neįvyko jokių pasikeitimų. Šie aštuoni kraštai Jungtinių Valstijų atžvilgiu pasivadino nekariaujančiais.

ALBANIJA PASKELBĖ KARĄ AMERIKAI

TIRANA. Albanijos karalystės oficialioje vyriausybės žinioje

skelbiamas pranešimas, pasak kurio nuo gruodžio 11 d. 14.30 val. Albanija laiko save esant karo padėtyje su Jungtinėmis Amerikos Valstybėmis. Ryšium su tuo albanų telegramų agentūra pažymi, jog Albanija gali pasididžiuoti, turėdama progos kraujo aukomis prisidėti prie ašies valstybių siekiamos naujosios santvarkos sukūrimo, ir kad Albanija ryžtingai ir spontaniškai Italijos pusę eina į kovą prieš Jungtines Valstybes.

STOCKHOLMAS. Jungtinių Valstijų žinių agentūrų pranešimas, Amerikos valstybių užsienio reikalų ministerių konferencija Rio de Janeiro įvyksianti sausio 5 dieną.

AMSTERDAMAS. Londono žinių agentūra praneša, kad Malajai esą atskirti nuo Birmos ir kad „padėtis Malajuose paskutinėmis dienomis mums yra pablogėjusi“. Komentatorius Fraseris per Londono radiją pareiškė: „Japonų pajėgos tuo tarpu vis labiau veržiasi į pietus Singapūro kryptimi. Atrodo, kad ir Pietų Kinijos vandenyse japonai susiduria su žymiai mažesniu kiekiu britų karo laivyno pajėgų, negu iš mūsų pusės buvo numatyta. Ši momentą priešas džiaugiasi dėl savo gerų laimėjimų žemyne, jūroje ir ore. Artimiausiu laiku mes turime laukti, kad

priešas užims didesnę dalį Malajų pusiasalio ir kad jis pasirodys prie Singapūro vartų. Jei Singapūras atitektų priešui ir rankas, tatau sąjungininkų reikalui būtų tikra nelaimė.

Tuo būdu priešas galėtų perdėm viešpatauti Indijos vandenyne, užvaldyti Rytų Indijos salas ir net įsiveržti į Australijos žemyną.

AMSTERDAMAS. Reuterio agentūros karinis komentatorius rašo, kad žinios iš Rytų Azijos nesantios patikimos. Po savo pirmųjų laimėjimų, kaip komentatorius pažymi, japonai energingai išnaudojo padėtį, ypač Malajuose. Nedžiugūs įvykiai buvę jau labiau nustebina ir nuvilia, jei atsižvelgti į tai, kad tiek britų, tiek australų atstovai Singapūre sudarę išpuolį, jog jie yra visam kam pasirengę. Netenka abejoti, kad karo laivų „Prince of Wales“ ir „Repulse“ netekimo katastrofa sugriovusi anglų strateginius planus Rytų Azijoje. Anglai neturėję pranašumo jūroje vandenyne aplink Malajų pusiasalį, tad japonai žygiavimą Malajų šiaurinėje dalyje galėję pradėti „beveik netrukdomi“ ir užėmę pagrindinius aerodromus, esančius į šiaurę nuo Singapūro, ypač Kota Bahru, kur anglai buvę nugalėti. Japonų puolimas Pearl Harbouro prašokęs Jungtinių Valstybių apskaičiavimus. Esą savaraimė suprantama, kad apie bendros veiklos su Jungtinių Valstybių karo laivynu galimumą tuo tarpu netenka kalbėti, kai pagrindiniai britų karo laivai yra prarasti. Tad japonai gali panaudoti žymiai stipresnes pajėgas, negu anksčiau buvo manyta, grasinti tiems britų kariuomenės daliniams, kurie gina Kedahą ir Kelantaną. Nepaisant drąsaus pasipriešinimo, britų kariuomenės daliniai buvę priversti pasitraukti. Didžiausias jiems pavojus esąs tas, kad japonai gali jų už-

nugaryje išlaipinti naujų stipresnių pajėgų.

STOCKHOLMAS. Straits Settlements gubernatorius Sir Shenton Thomas ragina gyventojus, kaip praneša britų informacijų tarnyba iš Singapūro, ruošti gintis. Gubernatorius pareiškė, kad

„netikėtai japonų puolimas mums pablogino reikalus ir viskas ne taip vyksta, kaip mes tikėjomės.

Mes išgyvenome kai kuriuos netikėtumus — laukiame dar kitų. Bet Singapūras neturi žūti“.

AMSTERDAMAS. Londono informacijų tarnybos karinis komentatorius, tarp kitko, pareiškia: „Nepasisekimai Rytų Azijoje mus verčia imtis naujų planų. Ten mums reikia daug naujų medžiagų ir žinome, kad atgabenimas susidurs su daugeliu kliūčių. Japonija turi labai gerą laivyną ir didelę žemyno kariuomenę.

Japonai Jungtinėms Valstybėms suteikė aštrią pamoką ir joms parodė, koks sėkmingas gali būti oro pajėgų ir laivyno bendradarbiavimas“.

BAZELIS. XII. 17. „Baseler Nationalzeitung“ iš Londono praneša, kad žinios apie tolesnius anglų atitraukimus Rytų Azijoje, apie aerodromų netekimą ir susisiekimo kelių užkirtimą

Anglijos visuomenėje sukėlė nerimą.

Pavyzdžiui, „Times“ vjename pranešime iš Singapūro konstatuoja, kad gal būt, dabartinėje padėtyje slypi pavojingi galimūmai. Priešas visomis pajėgomis siekia greitai laimėjimų ir Malajai ta prasme esąs palankus punktams tolesniam puolimams. Londone pasireiškia kritika, kad buvę nepakankamai ginami aerodromai, ypač Kota Bahru ir Point Victorija.

Australijos vyriausybė esanti susirūpinusi, kad aviacija nepakankamai ginanti Singapūrą ir prašiusi Churchillį paramos, nes Singapūro apgynimas turi didelę reikšmę Australijos saugumui.

„Daily Telegraph“ pažymi, kad dabartinei žaliavų padėčiai Rytų Azijos įvykiai gali padaryti įtakos.

AMSTERDAMAS. „Žinios iš Rytų Azijos nėra labai džiuginančios, praneša Londono informacijų tarnyba, Malajuose ir Hongkonge padėtis yra labai rimta. Japonams pavykę prasižveržti gerokai į pietus“. Tame pranešime Londono informacijų tarnyba skelbia: japonų, kurie savo puolimus koncentruoja Malajuose,

KRONIKA

KAUNO MIESTO SAVITARPINĖS PAGALBOS RINKLIAVOS DARBAS JAU BAIGIAMAS

Kauno mieste Savitarpinės Pagalbos rinkliavos darbas pagal aukų lapus jau baigiamas. Tuoj paaiškės galutiniai rezultatai.

Aukų rinkimo darbas nenutrauktas. Aukų galima siųsti per Kauno miesto Savitarpinės Pagalbos komitetą. Kam nepatogu aukas įmokėti į Banko einamąją sąskaitą, tai gali aukas siųsti tiesiog Kauno miesto Savitarpinės Pagalbos komitetui. (ir)

OKININKŲ AUKOS SAVITARPINEI PAGALBAI

Vyr. Savitarpinės Pagalbos komitetas iš kai kurių rajonų jau yra gavęs pranešimus apie aukų rinkimo eigą. Aukų rinkimas eina visu sparčiau. Ūkininkai noriai aukoja ne tik pinigais, bet ir daiktais. (ir)

JAUNIMO TEATRO SPEKTAKLIS SAVITARPINEI PAGALBAI

Kauno Jaunimo Teatro meno, administracijos ir techninio personalas, be individualių aukų, Savitarpinei Pagalbai paskyrė dar vieną įnašą: šeštadienį, gruodžio 20 d., 14 val. Savitarpinės Pagalbos naudai vaidinama S. Čiurlionienės 4 pav. pjesa „12 brolių juodvarnių lėksėsiu“. Bilietai į šį spektaklį parduodami Jaunimo Teatro kasoje.

SAVITARPINEI PAGALBAI KAUNE SURINKTA APIE 17.000 RM

Rinkliava dėžutėmis ir aukų lapais po butus Kaune davė apie 17.000 RM. Suaukota ir daiktų.

Aukų rinkimas pagal aukų lapus įstaigose dar nėra baigtas.

Rinkliavą vykdyti ypačiai daug padėjo mokytojai, studentai, įvairių įstaigų vadovybės ir tarnautojai.

KAUNO MIESTO SAVITARPINĖS PAGALBOS KOMITETO BŪSTINĖ

Maironio 29, I aukštas, telef. 21767.

KIEK SURINKTA AUKŲ KAUNO PRIEMIESČIUOSE

Panemunėje pagal aukų lapus surinkta 712 RM; Šančiuose dėžutėmis — 430, 10 RM, — pagal aukų lapus 1630 RM. Viso Šančiai Savitarpinei Pagalbai paaukojo 2060,70 RM. Aleksote apytikriai dėžutėmis surinkta 259,44 RM, pagal aukų lapus — 272,07 RM. Viso 531,51 RM.

„SODYBA“ SURUOŠ VAISTAŽOLIŲ RINKIMO IR AUGINIMO KURSUS

„Sodyba“ yra numačiusi netrukus suruošti vaistažolių rinkimo ir auginimo kursus. Kursantai bus parenkami iš „Sodybos“ skyrių su vaistažolėmis jau šiek tiek susipažinę ir norį prie jų dirbti. (ir)

IŠPLATINTA DAUG SĖKLINIŲ JAVŲ

Daugumas dabartinių valstybinių ūkių yra buvę pavyzdiniais vėdami. Juose kaip tik buvo sėjami iš Dotonuvos ir kitose vietose užveistų selekcinų stotelių javai.

Siemot iš šių ūkių daug sėklinių javų išplatinta ūkininkų tarpe mairais. Platinimui tarpininkavo „Lietūkis“. Ateityje šiuose ūkiuose taip pat numatoma daug išauginti ir ūkininkams patalinti.

Komandyras Kotyrevas skundžiasi marš. Vorosilovui... Nuotrupos iš bolševikų bebėgant paliktų raštų bei dokumentų

Bolševikai iš mūsų krašto išgarmėjo, nespėję pasiminti net visų savo daiktų. Tarp jų pasiliko nemaža užrašų, asmeninių laišku, įsakymų ir kitokių kartais labai būdingų dokumentų. Dabar tie dokumentai koncentruojami prie Pirmojo Tarėjo įsteigto Studijų Biuro, iš kurio rinkinių čia ir peržiūrėjami keli įdomesni raštai ir dokumentai.

Graudus nykumas apima skaitytoją, susipažinęs su raštais ir dokumentais, kurie nejuokiamis meta šviesos žiupeni į tikrąją, nemaskuotą sovietų pliečio sielą.

Daugumo raštų kalba netalsykinė. Joje pilna ir paprastų gramatinių, ir stilistinių klaidų. Čia nekaltas apie elinius pliečius, kurių gimtosios kalbos krevesojimai ne taip jau akį reikėtų. Bet nuo jų netoli yra ir „komandyriniai“, vidurinės mokyklos baigusios jaunos moterys ir visokiausi pareigūnai.

Kitos vietoms laiškamis vienodai būdingas bruozas — baimė atvirai kalbėti, draugai ar gimnazičiai nuolat pasipaisyti apie save, pareikšti kokius nors abejotimus ar

ninkų tarpe išplatinti geresnės kokybės sėklinių javų. Valstybiniai ūkiai, kurie buvo arčiau miestų, užaugino nemažus kiekius daržovių bei jų sėklų. (v)

„SODYBA“ PROJEKTUOJA ĮRENGTI MODERNIAS RANGYKLAS

Dabartinės „Sodybos“ raugyklos nėra pakankamos. Todėl „Sodyba“ projektuoja prie savo centralinio fabriko įrengti modernias kopūstų ir agurkų raugyklas. Taip pat ruošiami įrengti modernūs šaldytuvai vaisiams ir daržovėms. (ir)

VIS DAUGIAU VIEŠOSE VIETOSE RUOŠIAM EGLAIČIŲ

Vakar pastatyta ir papuošta Kaune, aikštėje prieš Miesto Savivaldybę, Kalėdų eglaitė. Daug eglaičių yra papuošta ir didesnėse valstybinėse įstaigose, kaip pašte ir kitur. (v)

PRADEDA VEIKTI LINŲ FABRIKAI

Šį mėnesį paleidžiami į darbą linų fabrikai.

Šiuo metu linų pristatymas į priėmimo punktus gerokai pagausėjo. Dauguma ūkininkų linus jau yra išmynę, bet juos nori apibrukti ir paruošti. Tad patys linų pristatymo kulinacinis taškas dar nepašiekta. (v)

PASIBAIGĖ SĖKIOS PAŽINIMO KURSŲ

Lietūkio Sėklų skyriaus surengti savaitiniai sėklų pažinimo kursai pasibaigė gruodžio 13 d. Kursuose dalyvavo 82 kooperatyvų atstovai, iš kurių 79 gavo kursų baigimo pažymėjimus. Buvo dėstomi vejosinės ir ūkinės sėklų privalumai, šių sėklų gamybos bei platinimo organizacija ir kooperatyvų dalyvavimas joje. Praktikos darbų metu buvo tiriamos įvairių augalų sėklų svarumas, daigumas, drėgnumas ir suapvalinimas su kitais praktiniais ūkininkų sėklų vertybių nustatymo būdais.

Ištikinta, kad panašūs kursai yra labai naudingi jų dalyviams, ir todėl nusistatyta juos rengti kasmet.

KAUNO APS. TAISOMI KELIAI

Kauno apskritys ribose yra 1175,9 km vieškelio, iš kurių 219,4 km I rūšies, 272,2 km II rūšies ir 684,3 km III rūšies. 90% visų apskritys vieškelio taisomi natūraline prievole, o ne sąmūdyta darbo jėga, todėl darbai čia reikalingi pertvarkymo: reikia ištiesinti, sutvarkyti išilginį kelio profilį ir kt. Be to, reikalinga nuolatinė jų važiujamosios dalies priežiūra. Apskritys statybos skyrius, norėdamas ūkininkams padėti, projektuoja naujų vieškelio pravedimą bei esamųjų iš-

tiesinimą, vieškelio lyginimą ir profilavimą kelių taisymo mašinomis.

RENGIAMA MONOGRAFIJA APIE DAIL. VLADĄ EIDUKVIČIŲ

Šią vasarą bolševikai besitraukdami iš Lietuvos žiauriai nužudė mūsų žymų dail. Vladą Eidukvičių. Jo kūriniai glėbėti yra sudarytas dailininkų komitetas, kuris nutarė apie jį išleisti monografiją. Ją apsiėmė parašyti rašytojas Juozas Keliuotis. Tad visi pažinojusių dail. Vl. Eidukvičių, prašomi komitetui atsisiųsti apie jį atsiminimų ir žinių. Taip pat prašome paskolinti jo laiškus ir turimus paveikslus, kurie bus išstatyti rengiamoj jo kūrinių parodoj. Visą medžiagą prašome siųsti dail. V. Eidukvičiui, Vl. Eidukvičiaus K-to pirm., Kaunas, Aušros takas 3a, bt. 2.

UŽTEMDOYMAS

šandien nuo 16.13 iki 8.28 val.

Iš visos Lietuvos

SAKIAI

Ruosiami mūrininkai ir krosnininkai

Prof. Sąjungų Centro Biūro Šakiuose rengiami mūrininkystės ir krosnininkystės 3-jų mėnesių kursai amatininkams pradeda darbą 1942 m. sausio 12 d. Bus dirbama nuo 15 iki 19 val. apskritys Agronomo būstinėje. Prie kursų numatomas bendrabūtis, bet valgių, patalynės ir popieriui užrašams rūpinasi patys kursantai.

Amatininkai į kursus prašomi užsirašyti kaip galint anksčiau Šakių Apskritys Aeronomo Istaigoje pas statybos technikus.

TELSIAI

Koncertas gimnazijoje

Gruodžio 7 d. Telšių gimnazija su ruošė vakarą, kurio pėną paskyrė neturtingiems mokiniams šelpti. Programą atliko daugiausia patys mokiniai. Labiausiai dėmesio vertos scenoje pasirodžiusios muzikinės jėgos: gimnazijos choras ir vietinė styginų orkestras, muz. D. Andriulo vedami. Publikos dėmesį ypačiai patraukė choro dainos, atliktos su orkestru.

AMSTERDAMAS. Kaip anglų žinių agentūra iš Aleksandrijos praneša, dėl priešų veiksmų žuvo Ruterio korespondentas karo laivynui. Jis žuvo Viduržemio jūros vakarų srityje.

Reikalingas prityręs spaudos platinimo srity

ekspedicijos skyriaus vedėjas,
mokąs vokiečių ir lietuvių kalbas

Taip pat reikalingi laikraščiai

ekspeditoriai

Kreiptis: Pressevertrieb Kauen, Duonelaičio g. 25.

ŠACHMATAI

Kauno pirmenybės po Kalėdų

Po švenčių pradedamos Kauno pirmenybės dalyvauti pakviesta 16 geriausių Kauno šachmatininkų: Arlauskas, Abramavičius, Blindžė, Skibnauškas, Birmanas, Medekis, Čaikauskas, Vilčinskas, Žukauskas, Kučevičius, Podolskis, Būčys, Šiliūnas, Mončiūnas, Sikorskis ir Repedka. Visi jie iki gruodžio 23 d. 12 val. turi įsiregistruoti Kūno Kultūros Rūmuose pas šachmatų vadovą Griesnovą.

Be abejo, visi išvardytieji turnyre dalyvauti negalės, vienas kitas atsakys, tačiau, atsižvelgiant į tai, kad rungtynėse laukiama ir kelių vokiečių karių dalyvavimo, reikia manyti, jog dalyvių skaičius bus gana didelis.

Partija Nr. 1

PRANCŪZIŠKA

Žaista SELL olimpiadoj Helsinkyje 1939 m.

Aiškinimai R. Blindžės

Balt.: Arlauskas (Lietuva)	Juod.: Būčk (Suomija)
1. e2—e4	e7—e6
2. d2—d4	d7—d5
3. Žb1—d2	e7—e5
4. e4d5	e6d5
5. Žg1—f3	

Baltieji parenka ramų išsivystymą, įgalindami priešininką sudaryti aktyvią padėtį.

Paprastai čia einama: 5. Rb5+ Rd7. 6. Ve2+Ve7. 7. Rd7+Žd7. 8. dte5 su tikslu po valdovų sukeitimo sudaryti juodiesiems izoliuotą pėstininką d.

5.	Žb8—c6
6. Rf1—e2	Žg8—f6
7. 0—0	Rc8—e6
8. d4:e5	Rf3:c5
9. Žd2—b3	Re5—b6
10. Žb3—d4	Vd8—d6
11. c2—c3	0—0

Baltiesiems vis dėlto pavyko sudaryti priešininkui izoliuotą pėstininką d ir jį blokuoti, tačiau tai jiems kainavo kelis tempus. Juodieji tuo tarpu, baigę išsivystymą ir, pasinaudodami svarbiu centrinių laukų (e4 ir e4) turėjimu, pasiruošė padidinti spaudimą.

12. h2—h3
Kad galima būtų sužaisti Rd—e3, kas iš karto nebūtų tikslu dėl 12... Žf6—g4.

12. Žc6:d4

Tikslu atitraukti Žf3 nuo lauko h2 dengimo ir tuo tempu Rb6 pervesti į įstriainę b3—h2.

13. Žf3:d4	Žf6—e4
14. Rc1—e3	Rb6—c7
15. Žd4—f3	Rf8—e8
16. Vd1—a4	Re6:h3?

Ši aukta nėra korektiška. Juodieji nepastebėjo 20. baltųjų ėjimo, likviduojančio visą pavojų.

Reikėjo eiti 16. ... a7—a6, ir perspektivos pulti būtų puikios.

17. g2:h3	Vd6—g6+
18. Kgl—h1	Že4—g3+
19. f2:g3	Be6:e3

tes su daiktais į gatvę žiemos metu“ (?). Ji, pasirodo, beveik kiekvieną poilsio (vychodnoj den) dieną skirdavo budėti, o kartą jis išbudėjęs net 2 paras be pakeitimo. Tokia padėtis užsitęsusi trejus metus. „Ir aš, — sako jis, — kentėjau, vis galvojau — greit praeis...“

Tarnyboje, jo nurodymu, jam sekėsi, ir jis pavestus parengti jaunus lakūnus išmokslines puikiai. Jie skraidė be avarių. O kai 1937 metais dėl motoro sugedimo per prievartą nusileidimą jis panaudojęs visą pilotų sumanumą ir išvengęs katastrofos, jo viršininkai šio jo žygio neįvertinę ir neatžymėję. Po to, kai jis, „išgelbėjęs ir mašiną ir gyvybę“, nusileido tarp miškų, ten buvęs priverstas tris paras vienas išbūti, kol susisieks su savo dalimi. Miške bebūdamas, jė nusileidęs ir ligoninėje išgulėjęs net keturis mėnesius. Grižus į ligoninės jį norėjo visai iškariuomenės pašalinti. Bet, matyt, atsiminė, kad jis vis dėlto neblogas lakūnas ir davė jam vėl jaunus mokinius mokyti skraidyti. Ir šį sykį jam darbas vykęs gerai: jo mokiniai pasižymėję savo sugebėjimais gerai valdyti lėktuvą. Tik čia vyr. leit. Kotyrevą antrą kartą ištinka nelaimė. Beskraidant ore staiga trūko koja valdomo vieno rato sraigatas. Tada jis davė žinią ir aerodromą apie nelaimę ir paklausė, kaip pasiegti. Netrukus prie jo pakilo kitas lėktuvas ir signalizavo jam, kad mėgintų nusileisti ant vieno rato. Jis įvykdė

Juodųjų puolimas iš tikrųjų atrodė labai pavojingas. Jei dabar baltieji atitraukia užpultąjį rikį, arba į apgina kita figūra, tai sektų 20. ... Vg3, ir juodieji laimėtų Tačiau sekančiu ėjimu Arlauskas atrėmė juodųjų puolimą ir šaltakraujiai realizuoja medžaginę persvarą.

20. Va4—d7!!

Tempu pervedant valdovą į karaliaus sparną gynimuisi.

20. Rc7:g3

Nieko geresnio nėra. Jei 20. Vg6, tai paprastai 21. Bg1!, lengvai laimint.

21. Žf3—d4

Baltieji baigia konsolidaciją. Negalima dabar žaisti 21. ... B:e2 22. Že2 Ve4+ 23. Kgl V:e2 (23. ... Ve3+ 24. Kg2 V:e2+ 25. K:g3), dėl 24. V:f7+ Kh8 25. Vf8+ Bf8 26. Bf8x, kas sudaro viso gynimosi poimtį!

21. Rg2—e5

22. Vd7—g4!

Kas lieka — technikos dalykas.

22.	Vg6—h6
23. Re2—f3	Re6:d4
24. e3:d4	Ba3—e8
25. Ba1—c1	Vh6—d6
26. Be1—c8	g7—g6
27. Bc8:e8+	Be6:e8
28. Vg4—g5	Be8—d8
29. Rf3—g2	Kg6—g7
30. Vg5—f4	Vd6:f4
31. Bf1:f4	f7—f5
32. Bf4—f2!	Kg7—f6
33. Bf2—e2	

Dabar nuo grąsinimo Be1—e5:d5 nėra apsigynimo.

Juodieji pasidavė.

VISI REICHIE GYVENANTIEJI AMERIKOS PILIEČIAI TURI REGISTRUOTIS

BERLIN. Reicho vidaus reikalų ministras praneša: Remiantis 1939 metų rugsėjo 5 d. ens'o pavarku dėl elgimosi su svetimšaliais, visi Didžiojo Vokėčių Reicho srityje esantieji vyresni kaip 15 metų amžiaus, Jungtinių Valstijų piliečiai įpareigojami per 24 valandas asmeniškai užsiregistruoti ar imtis oie poliejės būs inėje. Per tą patį laikotarpį jaunesnius kaip 15 metų amžiaus Jungtinių Valstijų piliečius turi raštu ar žodžiu užregistruoti jų tėsė globėjai os vietos, kurioje jie yra apsisotję, poliejės būstinėse. Ta pati asmeninė ar rašu pareikšta užsregisravimo priemonė yra taikoma pilietybės neturinčioms asmenims, kurie, prieš neleidami pilietybės, turėjo Jungtinių Valstijų pilietybę, ir tokiems asmenims, dėl kurių abejojama, ar jie pilietybę iš viso turi.

Šį įsakymą—nutūpė be didelės katastrofos. Bet po to ji vyresnybė pradėjo persekioti papeikimais ir paaišpomis.

Vyr. leit. Kotyrevas persekiojimas nuėjo tiek toli, kad 1938 metais, kai jų eskadrilė revoliucinės šventės progai ruošėsi skristi į Maskvos paradą ir kai paaiškėjo, kad vieno lėktuvo bakas yra klauras, Komisaras Puzanko nusprendė, kad tai jo, Kotyrevo, darbas. Po to jo gyvenimas eskadrilėje pasidarė jau visai nebeįtikinamas. Jam nebeleido skraidyti, ji visai niekino. O į kitą dalinį perkelti vis dėlė.

Jis apibūdina savo nuotaiką tokiais žodžiais: „Ligi širdies skausmo sunku rašyti apie šias dienas, kada, pavasariui atėjus, skraidymai buvo vykdomi pilnu tempu. Aš negalėjau ramiai klausytis lėktuvo motoro zvimimo ir pėsčias eidavau kur nors šalin, kad tik negirdėčiau to ūžesio...“

Jis toliau išdėsto visą savo varginę tarnybos eigą iki pat 1939 metų. Ir iš jo pateikiamų faktų, kurie maždaug primena jau minėtuosius, aiškėja, kad jis tikrai buvo atsidavęs neįmanomoms padėtyje.

Jam, matyt, negalėjo atleisti kritikos ir lakūnų silpnųjų pusių skaičiavimo. Ir jis, vargšas, matydamas, kad tikrai bus, kaip valdžiai pats apibūdinti „miltus“, griežiai paaukštintės priemonės — parašė raštą pradiam maršalui Vorosilovui. Vargu ar pasiekė šis nuosėdas ir atviras s-

Dėmėtoji šiltinė ir kova su ja

Dėmėtoji, arba beriamoji, šiltinė yra apkrečiama liga. Ji jau seniai žinoma, bet literatūroje aprašyta tikrai XVI šimtmečiu. Dėmėtosios šiltinės epidemija plinta rudenį, žiemą ir pavasarį blogose higieninėse sąlygose, ypačiai bado, karo metu, apskritai, kur didelis žmonių susikimšimas.

1909 m. Nicolle darbai parodė, kad šita liga platina utėlės.

Suradus ligos platintoją ir pritaikius atitinkamą profilaktiką, susirgimai dėmėtąja šiltine sumažėjo. Bet pasunkėjus sąlygoms, dėmėtosios šiltinės epidemija kartas nuo karto pasireiškia ir dabar.

Dėmėtosios šiltinės bacilų šaltinis yra sergąs žmogus, bet tiesiogiai kitiems jis nėra pavojingas. Utėlės prisigeria sergančio žmogaus kraujui. Mikrobai, sukeldami dėmėtąją šiltinę, utėlės išgyvena plėtojimosi ciklą. Įkandamos sveikam žmogui, utėlės perneša tuos ligos kėlėjus, t. y. apkrečia jais sveiką žmogų. Utėlė, tik ką prigrėmusi ligonies kraują, 5 dienas būna dar nepavojinga ir užkrėsti negali, nes, matyti, joje per tą laiką vyksta mikroorganizmų plėtojimosi ciklas. Po tų penkių dienų ji jau yra pavojinga apie 2—3 mėnesius, arba, praktiškai, kol gyva. Nuo ligonies drabužių, jei juose buvo utėlių, galima apsikrėsti dėmėtąja šiltine ir po poros mėnesių. Apsikrėsti galima ir šukuojant ar šukuojantis idrėskus, jei į žaizdeles įsitrina apkrėstų utėlių išmatų arba pačių sutriuškintų utėlių. Tokia mase sutrūšalusi pirštais galima ligos sužadintojus įtrinti į akių, nosies gleivines ir tokiu būdu apsikrėsti dėmėtąja šiltine.

Apsikrečia dažniausiai asmenys, slaugydami ar lankydami ligonis nešvarioje aplinkumoje. Neretai apsikrečia medicinos personalas ambulatorijose, traukiniuose. Gerai įrengtose ir švariai tvarkomose ligoninėse apsikrečiama retai.

Ligą smarkiai platina benamiai žmonės, valkatos, kurie, pereidami iš vienos vietos į kitą, užkrečia butus, nakvynių namus, viešbučius ir t. t. Ekskursijos ir bendros nakvynės taip pat gali prisidėti prie ligos išplitimo. Užsikrėsti galima visur, kur susiburia daugiau žmonių, pvz., kinuose, kavinėse, baruose, teatruose, bažnyčiose, eilėse. Butai kartais šalti, žmonės nakčia apsikloja palu, rytą juo velkasi, eina stoti į eilės bei kitas vietas, kur esą parazitai nuo vieno žmogaus gali pereiti ant kito ir tokiu būdu užkrėsti. Ypač pavojingos vietos ten, kur minkšti baldai, nes ten švara palaiyktyti sunku.

Utėlė nemėgsta didesnės temperatūros kaip 37° C., todėl nuo karščiuojančio žmogaus ji stengiasi pabėgti ir susirasti sau geresnes sąlygas. Ligos pradžioje atsitinka, kad ligonis 1 ar 2 dienas vaikšto turėdamas temperatūros, ir jei jis turi utėlių, tai labai lengva nuo jo užsikrėsti.

Ligos inkubacinis periodas yra nuo 5 iki 20 dienų, vidutiniškai apie 12 dienų. Po vienos ar dviejų bendro negalavimo dienų temperatūra staiga pakyla iki 38—38,5°, ima krėsti šaltis, kankina silpnumas, galvos skausmai, nemiga, kosulys, sloga, skausmai kojose ir nugaroje. Temperatūra kartais pakyla iki 40—41° C., ligonis psichiškai sujaudinti, neretai nevisai sąmonėje, klaidi. Liga 3 ar 4 dienas vis intensyvesnėja. I ketvirtą ar penktą dieną temperatūra kiek krenta ir atsiranda išbėrimas ant pilvo, krūtinės, galūnių. Išbėrimas laikosi 10—14 dienų ir po to nubluksta. Ligos būvy sąmonė dažnai pritemsta, apima pastovus ir ilgą laiką trunkas klaidėjimas. Liežuvis būna apdėtas. Iš burnos eina nemalonūs kvapai. Dėmėtąja šiltine neretai lydi židininis plaučių uždegimas, kojų gangrena, kaulų, širdies, nervų susirgimai.

Dėmėtąja šiltine sunkiau serga alkoholikai, nutukėliai, arteriosklerotikai, seni žmonės.

Vaikai dėmėtąja šiltine perserga lengviau.

Taip pat lengvesnė ligos eiga silpnos konstitucijos asmenims ir moterims. Vyrai šią ligą sunkiau pakeičia, ir jų mirtinumai didesni. Pagyvenusioms moterims dėmėtoji šiltinė pavojingesnė, kaip jaunoms.

Sios ligos sužadintojų šaltinis yra sergąs žmogus visais ligos periodais ir dar keletą dienų sveikimo periodo. Todėl savaime suprantama, kad ligonis turi būti izoliuotas. Pavojingai yra ypačiai tie, kurie serga lengva forma ir perserga nepastebėti. Susekus tokį ligonį, reikia padaryti drabužių ir buto dezinfekciją, palaikyti švarą.

Reikia naikinti parazitus butuose, vagonuose, nakvynių namuose ir t. t.

Plyšiuose ir balduose galima naikinti parazitus karšto garo srove. Galima pavartoti ir siero dujas. Hermetiškai uždarytose patalpose iššipintoj siero sudrėkinti ir išdžiovinti popieriaus gabalai deginami. Tokiu būdu atsiranda siero dujų, kurios naikina parazitus. Galima deginti ir pačią sierą. Vienam kubiniam erdves metrui reikia 100 gr. siero. Viršutinių drabužių utėlės galima sunaikinti karštoje krosnyje, pirtyje, nes sausame ore utėlės žūva 55—60° C temperatūroje. Tačiau tokioje temperatūroje nežūva utėlių kiaušinėliai, arba glindos. Todėl po 10—12 dienų, kai iš kiaušinėlių jau išsiriti utėlės, dezinfekciją reikia pakartoti. Nuo drabužių utėlių kiaušinėliai dar nukrinta sudrėkinus juos muilo krešalo skiediniu (Rp. fenolo 35,0, žaliojo muilo 60,0 ir žibalo 5,0). Ligoninės drabužių dezinfekcijai turi specialias kameras.

Pirtyse patariama maudyti kas savaitę: per dvi savaites utėlės gali subręsti ir apkrėsti. Kas savaitę prausiantis ir išdeginant drabužius, utėlės sunaikinamos, ir pavojus apsikrėsti sumažėja. Užnemunėję ir žemaičiuose, kur nėra pirčių, drabužius tenka dezinfekuoti krosnyje ir maudyti sušildyto vandens kubiluose ar dar kaip kitaip. Drabužius

reikia keisti kas savaitę ir skalbiant būtinai virinti.

Galvos utėlėms ir glindoms sunaikinti reikia nukirpti plikai galvą ir sudrėkinti ją actu, kuris išstipina medžiagą, priklijuojančią glindas prie plaukų. Vartojama taip pat ir sabadilla, žibalas, grezolinis muilo skiedinys. Lankantiems ir slaugantiems ligonis apsaugoti nuo utėlių įlindimo patariama sudrėkinti baltinius, palaidinius ir kt. 1—2 muilo krešaliniu skiediniu. Taip pat patariama nešioti ant kūno po baltiniais maišelius su kamforu, naftalinu, nes šitų medikamentų parazitai nemėgsta.

Kam tenka kur nors važinėti ar dirbti, kur siaučia dėmėtoji šiltinė, geriau apsiūti auliniais batais, nes parazitai per batus nemėgsta lipti. Nedėti drabužių ant lovų arba, įtartinose vietose, prie kitų svetimų drabužių.

Kultūringose šalyse dėmėtoji šiltinė visai nesiaučia arba pasitaiko labai retai. Ir pas mus ji tik Rytų invazijos aidas.

Kad liga labiau nebeįsplatytų, reikia kuo rūpestingiausiai žiūrėti švaros: būtinas dažnas rankų plovimas, dažnas maudymasis, visada švarūs drabužiai ir dažnas baltinių keitimas, dažnas grindų plovimas, atsargus ligonių slaugymas ir griežta jų izoliacija, drabužių ir butų dezinfekcija. Tai vis veiksniai, kurie padeda apsaugoti nuo dėmėtosios šiltinės.

Dr. med. J. MEŠKAUSKAS

Geležinis kryžius darbo tarnybos vyrams

Vienas darbo tarnybos vyras paima 15 belaisvių.—Pusnūgis žmogus ir sustingę boševikai.

P. K. XII. 17. Šarvuotųjų kelyje. Trumpas sustojimas prie grįsto kelio šarvuotiems, kurių šimtai darbo tarnybos vyrų kruopščiai rankų jau visiškai baigia tiesti. Staiga pasigirsta šūkis: „Iš kairės pažeme atskrenda lėktuvai!“, ir ūmai išneria trys sovietų lėktuvai, kurie vorą apšaudė iš kulkosvaidžių. Tačiau čia pat pasigirsta giningosios ugnies trėžėjimas, ir šį kartą šaudė ne kareiviai, ne šarvuotųjų igulos ir šauliai, o jauni darbo tarnybos vyručiai, kurie su ginklu rankoje ginasi kaip seni kareiviai. Nusivylę rusų lėktuvai pasuka nuo kelio šarvuotiems. Tai tik trumpa scena ir tik vienas iš šimtų įrodymų, kad darbo tarnybos vyrai, atlikdami darbo tarnybą Rytuose, dažnai iš darbo vyrų pavirsta kovojančiais kareiviais, kareiviais durpinėse uniformose. Visur jie žygiavo už priešakinio mūsų šarvuotųjų fronto su savo darbo įrankiais. Jie tiesė plentus ir kelius, statė tiltus ir pervažiavimus. Jų darbo vieta dažnai buvo priešakinėje fronto linijoje, kur jie turėjo įvairiausio kalibro priešpatrankos, kulkosvaidžių ir kitokio pabūklai. Kai tuos užsigrūdinusius jaunuolius, kurių veide daugeliui pasirodė dar tik pirmieji gyvaplaukiai, paklausė, koks buvo jų stipriausias pergyvenimas, jie su žibančiomis akimis pa-

pasakoja apie vieną mūsų prie šarvuotiems kelio, kur vienas darbo tarnybos dalinys visai savarankiškai atrėmė bolševikų sparne įvykdytą puolimą. 150 vyrų susidūrė su nepalyginti pranašesniu priešu. Tačiau po pusantros valandos kautynių anojė pusėje pradėjo kilti į viršų pagaikščiai su baltomis nosinėmis. Sovietai pasidavė jaunajai darbo tarnybos pajėgai, ir greta daugybės užmuštų ir sužeistų jiems rankas atiteko 200 belaisvių, 13 palkintųjų vežimų, 50 arklų, kulkosvaidžių ir daugybė automatinų ginklų. Ir kitą rytą, bolševikams pradėjus pulti iš to paties miško, darbo tarnybos vyrai paėmė dar 150 belaisvių. Greta paskirų dalinių kovinių nuopelnų yra ryškių paskirų darbo vyrų asmeninių žygių pavyzdžių. Štai vienas iš jų, kuris pats vienas užėmė bunkerį ir paėmė į nelaisvę 15 sovietų, ir tai vien dėl to, kad jis pasekė paskui kukurūzų lauke pastebėjus kelis bolševikus, prisiartinio prie bunkerio ir, kaip senas patyręs karys, persivedė daugiau kaip tuziną priešių. Kitas, būdamas iki juostos nuogas, šoko prieš iki dantų apsiginklavusių bolševikų grupę. Jis pasislepia už saugios priedangos, pasislepia su savo draugais nuo besitartinio priešo. Pasilepusieji yra beginkliai. Jie ginkluoti tik savo tvirtomis širdimis ir plienine valia. Sovietai, pamatę pusnuogį vyrą, sustingsta, leidžiasi nuginkluojami ir, kraipydami galvas, pasiduoda į nelaisvę.

Pavyzdys ant pavyzdžio. Kijevo apsupimo ratė vienas darbo tarnybos vyrų perdėtinis su saule vyrų, kurie tvarkė iš rusų atimtuosius sunkvežimius, turėjo ištisas valandas susisaukdyti su priešu, kuris, nepaisant mūsų pajėgų negausumo, buvo užpultas. Ten saulė vyrų paėmė 73 belaisvius. Mūšio lauke pasiliko daugybė užmuštų ir ta saulėje grįžo su gausiu grobiu. Visa tai Reicho darbo tarnybos vyrus išgarsino karių tarpe.

Isakymuose pulkui ir padėkos raštuose apie tuos 18—19 metų amžiaus vaikus ne kartą buvo pasakyta, kad jie visi yra šaunūs vyrai. Jie didžiuliais pagyrimais, kurių jiems pareiškė šarvuotųjų armijos vyriausias vadas generolas pulkininkas Guderianas viename rašte, kuriame yra šie žodžiai: „Aš reikiu ypatingą dėkingumą daliniui už jo energingą laikymąsi, kuriuo jis kariams suteikė labai esminę ir tobulą paramą“. Tačiau didžiausias dėkingumo ženklas yra Geležinis Kryžius. Tik vienoje darbo tarnybos grupėje, kuri yra priskirta prie mūsų šarvuotųjų korpo, šiandien 26 darbo tarnybos vyrai turi antrojo laipsnio Geležinį Kryžį.

RTD Karo korespondentas
LUTZ KOCH

Nauji anglų ir sovietų reikalavimai Iranui

ADANA. Pasak Teherano radijo, Irano ministeris pirmininkas Farughis pareiškė, kad anglų sovietų okupaciniai valdžios organai Irano vyriausybei iškėlė alternatyvą arba pasirašyti reikalaujamą paktą su Anglija ir Sovietų Sąjunga, arba užsitraukti okupacinių valdžios organų nedraugišką laikymąsi ir griežtas priemones. Ministeris pirmininkas pažymėjo, kad Irano vyriausybė iki kraštutinumo pasipriešinsianti tam siekimui kraštą įtraukti į pasaulinį karą.

ALŽYRAS. Pasiremiant žydams taikomam įstatymui, prancūzų kolonijoje Alžyre buvo surašyti gyven-

tojai ir buvo konstatuota, kad ten gyvena 116.800 žydų. Iš jų 25.474 gyvena pačiame Alžyro mieste. Orano mieste yra 25.753 gyventojai žydai.

STOCKHOLMAS. Britų žinių agentūra praneša, kad buv. Jungtinių Valstybių ambasadorius Parryžiuje William Bullittis, Rooseveltui asmeninis ambasadorius Viduriniuosiuose Rytuose, atvyko į Kaifą.

BUENOS AIRES. Čia turimomis žiniomis, Kolumbija pasisakė sutinkanti Jungtinių Valstybių karo laivams ir aviacijai leisti naudotis Buenaventuros, Baranquillos ir Cartagena uostais.

Bolševikų darbai

BERLIN. Žinomis iš karinių šaltinių, bolševikai prie Strichros neįmonėškai sužalojo 7 vokiečių kareivius. Visi laivonai buvo išbadytomis akimis ir sutriuškintomis kaukolėmis. Bolševikai buvo įlauge kareiviams šonkaulius, taip, kad buvo išlindusios žarnos. Visi užmuštieji veiduose ir ant kūno turėjo spardymo žymes. Gydytojai nustatė, kad penkis kareivius bolševikai buvo mirtinai nukankinę, o du kiti, kai bolševikai juos ėmė žaleti, jau buvo mirę.

PARYŽIUS. Kitas prancūzų sava-

norų kovai su bolševizmu kontingentas, taip pat viena propagandos kuopa vakar išvyko iš Versalio. Specialus traukinys juos veža į Rytus.

AMSTERDAMAS. „Japonai savo veržimais Malajų šiaurės vakarų kampe tvirtai varo toliau, pareiškia britų informacijų tarnyba, ir jie yra siveržę į mūsų gynimosi pozicijas“. Nors britų kariuomenė rodo atkaklų pasipriešinimą, sakoma pranešime toliau, vis dėlto pasireiškia japonų pranašumas, jų apsiginklavimas ir didesnis jų turimų lėktuvų skaičius.

vietinio karininko vargų aprašymas patį maršalą. Juk Vorosilovas taip aukštai, nepasiekiamai paklės, o vargšo vyr. leit. Kotyrevo bėdos čia pat, kasdieniniame sovietų gyvenime.

Vienamė laiške, rašytame vadina-majai „katiušai“, kurios vardas buvo Sonia, taip pasakyta: „Mes gyvename dabar užsienyje“. Matyt, sovietų piliečio galvoje jokiu būdu dar netilpsta mintis, kad Lietuva tada priklausė Sąjungai. Iš viso ko jis sprendė, kad čia yra „užsienis“.

Štai vienas laiškas. Ji rašė Kaune gyvenanti sovietinė dama savo draugei Matremai Sergejevna, gyvenusiai Viniuje (Vilniuskaja ulica Nr. 10). Šis laiškas pasižymi jau ne lauktu atvirumu. Galima spėti, kad laiškas buvo siųstas per rankas arba, kad tos moters atsidūrusios, anot jų užsienyje, pasijuto kiek laisvesnės. Tame laiške tarp kitko sakoma: „Pirmomis dienomis aš gavėję atrodžiau, kaip pavargėlė (niščienka)“. Kitoje vietoje dar vaizdžiau: „Ka, ateinu namo prisipirkti, man atrodo, kad aš tuos visus daiktus pavogiau“ (!) Nelabai suprantama ką tas posakis turi reikšti, bet vis dėlto tenka manyti, jog tai viskas atrodo labai pigu, ir ji neįsijautė už įgytus daiktus pakankamai atsilyginus.

Moterų laiškei juo įdomesni, kad juose autorės nejudomis daugiau

pasako, negu vyrai. Iš Maskvos, 4-os Miesčanskos gatvės—kažkokia teta rašo „katiušai“, gyvenusiai Kaune, Maironio gatvėje. Laiškas—tikras kratynis. Kiekvienas sakiny—neužbaigta mintis. Dėl to daug ko čia negalima suprasti. Ji daugiausia kalba, kad norinti savo šeimai kažką pasiūti, bet jai vis nevyksta. Iš viso ko matyti, kad tai užgulta, pakrikusių nervų moteris. Ji labai daug rašo apie tai, kad už elektros skaitiklio pataisymą užmokėjusi 10 rublių. Ši suma jai atrodė nepaprastai didelė ir ji net pakartodama klausia, ar tikrai nepermokėjusi už pataisymą. Jos abejonės dėl šio tikro menkinio tokios didelės, kad to paties laiško vienoje vietoje ji kaltina save, jog nemokėjusi derėtis, o kitoje guodžiasi, kad niekas už mažesnę sumą nebūtų sutikęs taisyti. Iš tų eilučių dvelkia neišbrendamas, nepabaigiamas skurdas ir nepriteklis. „Kambaryje visą laiką šalta, kaip rūšyje, tiesiog visą laiką drebi. Žinau, kad buvo šalčiau (laiškas rašytas pirmomis šiu metų gegužės dienomis), aš neužmigdavau šaltis naktis. Aš tada proą užkurdavau, vis kaip nors susišildydavau“.

Paskui ji aprašinėja, kaip visi maskviškiai giminės pradžiugo gavę iš Kauno fotografijas (reikia suprasti, kad buvo pasijutos fotografijos Kaune gyvenusios šeimos, kuri spėjo čia prisipirkti naujų drabužių). Tas fotografijas, esą, iškabinu-

sios visos pažįstamos šeimos, kurios tik jas gavo. Visi, esą, gėrįsi fotografijomis, labai patinka vaikų kaktarišiai! Ir tas fotografijas bežiūrėdamas, kažkoks Gavrikas esą, „kaip žuvis burną prajūgė“. Žodžiu, naujai apsiėmę Kaune Maskvos piliečiai ten vėliau sudarė tikrą sensaciją.

Viena moteris tarp kitko rašo: „Tania taip pat gavo paskyrimą į Lietuvą. Ji laukia, nesulaukia vargšė tos dienos, kada galės išvažiuoti“.

Komentaram nereikalingi...

Komandyro (karininko) žmona Niura rašo savo vyrui, gyvenančiam Kaune. Ji jau pardavusi visus daiktus, kuriuos turėjo, ir laukianti nesulaukianti tos dienos, kada galės atvažiuoti į Lietuvą. Bet ji neužmėgta surašyti, kurio numerio megztinaites ir batus neįloja puseserės ir tetos. Ji taip pat išlepa ir reikšmingesnių dalykų. Ji paminė Kurojedovą. O Kurojedovą juk visas Kaunas bolševikiniais laikais žinojo. Tai buvo didelis CK pareigūnas, nuo kurio daug kas priklausė ir be kurio sutikimo niekas Kaune nedrįsdavo rimtesnio žingsnio padaryti. Pasirodo, Kurojedovas, atvykęs į Lietuvą aukštomis pareigoms, vis dėlto netikėjo, kad čia ilgai galės pagyventi, nes savo butą Maskvoje jis „užbrėnė“, vadnas, paliko sau, kad ir po metų grįžęs galėtų jame gyventi.

Tas pats Kurojedovas, matyt, pažadėjo atvykęs į Lietuvą, atsikviesti ir savo draugus. Bet čia būdamas savo pažadus užmiršo. Tad jam rašytame laiške tie draugai ir prikašioja, kad Kurojedovas, gavęs aukštą paskyrimą, nebėrąs savo draugų atsikviesti į Lietuvą. Jie jau sudarę „viešą brigadą“—taip bent jie sakosi savo laiške—ir „norį padėti plėsti Lietuvos dirvonus“.

Greta Kurojedovo iš Maskvos gilumos buvo į Kauną atsiųstas taip pat čia išgarsėjęs Šupikovas. Jo siūrašinėjimas ir skubiai išsinešdiant pamirštas archyvas nušviečia jo biografiją. Iš jo, pavyzdžiui, sužinome, kad tuo metu, kai jis buvo priimamas į kompartiją (1936), iš vietos mokytoju (Smilovičių met., Gudijoj) gautas pranešimas, kad Šupikovas padaręs išeikvojimą. Bet ir tą kaltinimą nebuvo atsižvelgta, Šupikovas pateko į kompartiją ir pagaliau buvo atsiųstas... Lietuvos žvėstis!

Kaimo žmonių laiškei savo išklausymams giminaidams—komandiriams ir politrukams, gyvenusiems Kaune, pasižymi nužemintu tonu. Už gautą pinigų dovaną, kokius 50 rublių, jie po kelis kartus dėkoja ir nepabaigiamai skundžiasi savo sunkiu gyvenimu. Štai būdingesnė kaimiečio laiško ištraukėlė:

„Brangūs Senička! Sūnčiame tau linkėjimus ir trokštame tau pasisekimo ir geros sveikatos. Mūsų kar-

vė apsiaveršio. Pašaro jai nepirkau, nes jo niekur negaliu gauti. Aš perku bulves ir jomis šeriu karvę. O be to, imu nuo stogo šiaudus, juos kapoju ir taip pat sušeriu. Niekas manęs nepaguožia, kiti sūnūs mane užmiršo ir po keletą metų laišku neršo. Tik tu, brangus vaikeli, atsiminė mane ir atsiuntė 50 rublių. O Vasia (matyt, kitas sūnus) paliko savo žmoną Frizą, o pats išvažiojo. Mes patys neturime ko valgyti. Buvau sovietė, prašiau, kad ja nuo mūsų atimtų... Bet kadangi ji su vaiku, tai neatima... Rašyk Vaskai, kad jis toliau nekankintų mūsų“.

Vienas bolševikų karininkas rašo kitam Kaune gyvenančiam karininkui. Bolševikinėje valstybėje daugiausia dėmesio buvo kreipiama į karinę kastą. Jie ir daugiau mokslinai, ir geriau negu kitų profesijų žmonės aprūpinami. Kokius gi tarpusavimių interesus turi šie žmonės? Laiške trivalūs posakiai, įvokiški juokai. Pvz., ten randame tokį perlą: „Atostogų važiuosiu vienas (matyt, jis yra vedęs), nes atsimenu priežodį, kad į Tula su savo samavoru nevažiuojama“.

Skurdas, ne tik materialinis, bet ir dvasinis, dvelkia iš tų laiškų, parašytų netaisyklinga kalba, patrikai suraizgytom mintim. Parašyti ant popieriaus, kurį tik prekšms vynioti Europoje tvartoja.

Bekanntmachung

ueber Hoechstpreise fuer das Herren- u. Damenschneiderhandwerk vom 8. Dezember 1941

Gemäss § 4 der Allgemeinen Anordnung über die Preis- und Lohngestaltung im Ostland vom 11. September 1941 (Verköndungsblatt S. 7) bestimme ich mit Zustimmung des Reichskommissars für das Ostland für den Generalbezirk Litauen folgende Höchstpreise für die Anfertigung von Masskleidung:

	In den Städten Kauen u. Wilna		Im übrigen Litauen	
	Geschäftsklasse Sonderkl. I	Geschäftsklasse II	Geschäftsklasse I	Geschäftsklasse II
§ 1				
1. Massanfertigung durch Herrenschneider:				
Reichsmark				
Herrenanzüge u. Uniformen	42,—	35,—	29,—	25,—
Smoking u. Cutaway	52,—	45,—	36,—	32,—
Frackanzug	55,—	50,—	40,—	36,—
Jakett (Sakko) mit Futter	28,—	23,—	19,—	17,—
Uniform (Sakko)	16,—	13,—	12,—	9,—
Jakett ohne Futter	5,—	4,—	3,50	3,50
Weste	8,—	7,—	6,—	6,50
Lange Kose	9,—	8,—	7,—	7,50
Breechesose	34,—	28,—	25,—	22,—
Leichter Herrenmantel und Uniformmantel mit Futter	15,—	14,—	12,—	10,—
Regenmantel, einfach	40,—	32,—	28,—	25,—
Herrenwintermantel	32,—	30,—	28,—	25,—
(auch mit Wattefütterung)	42,—	40,—	38,—	35,—
Herrenledermantel m. Wattefütterung	45,—	38,—	34,—	30,—
Herrenledermantel m. Pelz	50,—	40,—	32,—	35,—
Halbpelz für Herren	29,—	24,—	21,—	18,—
Pelz für Herren	34,—	28,—	25,—	22,—
Damenmantel mit Futter	48,—	40,—	36,—	33,—
Damenhantel mit Pelzbesatz	35,—	28,—	24,—	20,—
Damenpelz	2,—	1,80	1,50	1,20
Damenkostüm				
Aufbügel eines Anzuges				

2. Massanfertigung durch Damenschneiderinnen:				
je nachgewählter Aufg.				
Kleider	6—10	5—8	3—6	2—4
Nachmittagskleider	10—15	8—12	5—8	5—6
Gesellschaftskleider	12—21	10—18	8—12	6—10
	bis	bis	bis	bis
Mäntel	20,—	18,—	15,—	12,—
Kostüme	25,—	22,—	18,—	15,—
Röcke	4-7,50	3-6	2,50-4	1,50-2,50
Blusen	4,50-10	4-8	2,50-5	1,50-3,—
3. Kleinere Pelzarbeiten:				
Muff (einfach, mit Reissverschluss)	6,—	5,—	4,—	3,—
Herrenpelzkrage	6,—	5,—	4,—	3,—
Damenpelzkrage (auch Faconarbeit)	10,—	8,—	7,—	5,—
Herrenpelzkappe	6,—	5,—	4,—	3,—
Damenpelzkappe	6,—	5,—	4,—	3,—
a) einfach	6,—	5,—	4,—	3,—
b) modisch		8,— bis 12,—		

§ 2

1) Nähzutaten (Zwirn) und einfache Knöpfe sind im Preis eingeschlossen. Weitere Zutaten können gesondert berechnet werden.

2) Die Preise für Hausschneiderinnen sind in vorstehender Hegelung ausgenommen.

3) In den Städten Kauen und Wilna kann der zuständige Gebietskommissar auf Antrag solche Betriebe, die besonders hochwertige Massarbeit liefern, in die Sonderklasse einstufen. Die Einstufung der Betriebe in die Geschäftsklasse I erfolgt nur auf Antrag durch den zuständigen Gebietskommissar. Alle anderen Betriebe gehören der Geschäftsklasse II an.

§ 3

Die festgesetzten Preise sind Höchstpreise. Sie dürfen daher unterschritten, jedoch nicht überschritten werden. Sie umfassen auch sämtliche üblicherweise mit der Hauptleistung zusammenhängenden Nebenleistungen (z. B. Anbringen zusätzlicher Taschen). Für Ausführungen, die in der Preistabelle nicht genannt

sind, darf höchstens ein angemessener Zwischenpreis berechnet werden. In der Höchstpreistabelle nicht aufgeführte Sonderleistungen dürfen nur dann gesondert berechnet werden, wenn sich der Kunde vor Inengriffnahme der Arbeit mit der Sonderleistung und dem hierfür zu entrichtenden Preis ausdrücklich einverstanden erklärt hat. Die Preise für solche Sonderleistungen müssen in einem angemessenen Verhältnis zu den festgesetzten Preisen stehen.

§ 4

Herrenschneider und Damenschneiderinnen sind verpflichtet, in ihren Geschäftsräumen an deutlich sichtbarer Stelle ein Preisverzeichnis anzubringen.

§ 5

Die Bekanntmachung tritt am 1. Dezember 1941 in Kraft.

Der Generalkommissar in Kauen
I. A. gez. PENSE

Kauen, den 29. November 1941.

Mūsų mylimam Auklėtojui

V. Rostkauskui,

jo motutei mirus, nuoširdžią užuojautą reiškia

A. T. M. IV d. kurs.

Pranešame giminėms ir pažįstamiems, kad š. m. gruodžio mėn. 16 d. Marijampolėje po sunkios ir ilgios skrandžio vėžio ligos mirė

Magdalena Kavaliauskienė,
gim. Grinkevičiūtė, 60 m. amž.

Nuliūdę: vyrai,
sūnus ir dukterys

Bendradarbiui

Vaclovui Kavaliauskui

dėl jo motinos mirties reiškiamo nuoširdžią užuojautą

Teisingumo Vadybos tarnautojai

Magdelenos Kavaliauskienės

mirties sujaudinti, jos šeimai ir giminėms reiškia me užuojautą

Nečiūnų šeima

Kaip žuvo italų generolas de Carolis

BERLIN. Kaip jau pranešta, savo divizijos priešakyje Rytų fronte žuvo italų generolas de Carolis. DNB iš kompetentingų šaltinių apie tai patyrė tokių smulkesnių žinių: Savo fronto ruože italų divizija buvo smarkiausiai bolševikų puolama. Gynybai vadovavo pats generolas. Panaudodami visas savo pajėgas, bolševikai daug kartų mėgino kietą italų atsparumą palaužti. Bolševikų pėstininkai, remiami artilerijos ir sunkiųjų šarvuotųjų, iš vienos aukštos frontu puolė italų pozicijas, o prieš kavaleriją tuo pačiu metu mėgino pulti italų divizijos sparnus. Per nepaprastai smarkius mūšius du prieš kavalerijos eskadronai buvo visiškai sunaikinti. Daugybė bolševikų ir negyvu arklių dengė kovos lauką, esantį prieš italų pozicijas. Ten buvo matyti

daugybė raitelių netekusių arklių, kurie, įbauginti italų artilerijos ir infanterijos šūvių, bėgiojo po laukus. Kai bolševikų puolimai dėl didelių nuostolių pasidarė jau ne tokie smarkūs, italai pradėjo priešpuolį, kurio tikslas buvo užimti prieš smarkiai gimaną geležinkelio mazgą. Nepaisydamas pavojaus, generolas de Carolis tame puolime pats vedė savo karių. Vienam štabo karininkui, ieškojusiam generolo, kareiviai pasakė: „Generolas yra priekyje“. Jis žygiavo priekyje, norėdamas pats išurti vietą, įvertinti prieš atsparumą ir nuspręsti puolimo linkmę. Jo kautynių pozicijos buvo vienoje aukštumoje, dominavusioje aplinką. Iš ten jis buvo matomas visiems savo kareiviams. Aplink jį švilpė kulcos ir sproginėjo bolševikų artilerijos

granatos, tačiau generolas nepaliekamai davinėjo įsakymus ir vadovavo savo dalinių puolimui. Ten i jo pataikė prieš svedinys. Generolo mirtis italų karių paskatino didžiausioms pastangoms. Nepaprastai smarkiu puolimu jie palaužė bolševikų atsparumą ir sėkmingai vykdė toliau priešpuolį.

Rytų fronte žuvo gen. leit. Ernst Bernecker

BERLIN. Kelioms dienoms praėjus po Charkovo užėmimo, dvyriškai žuvo generolas leitenantas Ernst Berneckeris, vieno armijos korpo artilerijos vadas. Pralaužiant sovietų pasienio pozicijas prie Bugo ir forsuoiant perėjimą per Dnieprą, Berneckeris prisidėjo prie tų puolimų pasisiekimo. Užėmus Poltavą, generolas leitenantas Berneckeris pradėjo vadovauti vienai pėstininkų divizijai, su kuria jis pasisūmėjo toliau į Charkovą. Generolo automobilis, puolant sovietų miestą, užvažiavo ant minos, kuriai sprogo žuvo šis divizijos vadas.

ISTEIGTA HAVAJŲ PUOLIMUI TIRTI KOMISIJA

STOCKHOLMAS. Prezidentas Rooseveltas, kaip praneša britų informacijų tarnyba iš Vašingtono, įsteigė kvotų komisiją tirti įvykiams per japonų Havajų užpuolimą. Komisijos pirmininku paskirtas Owen Robertsas, aukščiausiojo teismo rūmų narys. Toliau į komisiją įeina generolas majoras Frank Macoy, brigados generolas Mc Harney — iš oro pajėgų, kontradmirolas William Standley, buvęs laivyno operacijų viršininkas ir kontradmirolas Joseph Reevesas, buvęs Jungtinių Valstybių laivyno vadas. Ši komisija turi kiek galint greičiau išvykti į Havajus.

Aukščiausios kainos už vyrų ir moterų drabužių siuvėjų darbą

1941 m. gruodžio 8 d. skelbimu generalinis komisaras nustatė už vyrų ir moterų rūbų siuvėjų darbą aukščiausias kainas, kurios veikia nuo 1941 m. gruodžio 1 d. Šios kainos nustatytos atsižvelgiant į neabejotinai padidėjusias išlaidas amatuose, ypatingai sąryšyje su paskutiniu metu paskelbtu atlyginimo pakėlimu ir suderintos su Latvijoje ir Reicho veikiančiomis normomis. Skelbimas numato skirtumą tarp Kauno ir Vilniaus siuvėjų ir kitų Lietuvos vietų. Abiejuose centruose miestuose siuvyklos paskirtos į 3 klases. Priskyrimas į ypatingą klasę ir I klasę atliekamas vietos atitinkamų srities komisarų.

Siuo skelbimu sudaromas pastovus matas vyrų ir moterų rūbų siuvimo darbams ir paskutiniu laiku pasireiškęs kenksmingu mastu kainų kėlimas yra negalimas. Taigi vyrų ir moterų siuvimo pasiuvimas kainuos 25—42,— RM, moteriško kostiumo pasiuvimas pas vyrų siuvėją — 20—35,— RM.

Siuvyklos yra įpareigojamos iškabinti kainoraštį savo įmonės patalpose, aiškiai matomoje vietoje. Lygiai kaip siuvėjų, taip ir užsakytojų nusizengimai šiam skelbimui bus baudžiami. Prieš nusizengimus bus imtasi griežtų priemonių.

Romoje gyveno etruskai?

Kai kurie vokiečių laikraščiai praneša, kad Romoje atitaisant seną kelią į Kapitolijaus kalvą buvo rasta įdomi vaza, kuri šiek tiek padeda paaiškinti jau seniai iškilusį ginčą, kad Romoje gyventą ir kitų tautų gyventojų. Vaza turi 17 ženklų, kaip manoma etruskų kilmės. Jei tas radinys patvirtintų minimą nuomonę, kad tai yra etruskų rašto ženklai, tai minėtoji vaza Romos žemėje būtų pirmas rastinis dokumentas šiuo atžvilgiu. Tuo būtų galima padaryti išvadą, kad priešistoriniais laikais Romos vietoje gyveno etruskai, gana plačiai apgyvenę Apeninų pusiasalį. Kaip žinia etruskų vardas yra lotynų kilmės — etrusci, tursci. Graikai juos vadino Tyrsenoj, tyrrenoj. Tačiau patys etruskai save vadino Rasenna arba Rasna vardu.

1941 m. gruodžio 8 d.

Skelbimas

dėl aukščiausių kainų už vyrų ir moterų rūbų siuvimo darbus

Pasirėmęs 1941 m. rugsėjo 11 d. bendro potvarkio dėl kainų ir atlyginimo nustatymo Rytų Krašte 4 § (Skelbimų Žinios psl. 7) ir Reicho Ko-

misarui Rytų Kraštui pritarus, Lietuvos generalinei sričiai nustatau šias aukščiausias kainas už rūbų pasiuvimą užsakant:

	Kauno ir Vilniaus miestuose		Kitose Lietu- vos vietose	
	Ypating. kl.	Imonės klasė I II	Imonės klasė I II	
1. Siuvimas pas vyrų rūbų siuvėjus pagal užsakymą:				
Reicho markės				
Vyriški kostiumai ir uniformos	42,—	35,—	29,—	25,—
Smokingas ir vizitė	52,—	45,—	36,—	32,—
Frakas	55,—	50,—	40,—	36,—
Švarkas su pamašalu	28,—	23,—	19,—	17,—
Uniforminis švarkas	16,—	13,—	12,—	9,—
Švarkas be pamašalo	5,—	4,—	3,50	3,50
Liemenė	8,—	7,—	6,—	6,50
Ilgos kelnės	9,—	8,—	7,—	7,50
Kelnės „Bridge“	34,—	28,—	25,—	22,—
Lengvas vyriškas paltas ir uniforminis paltas su pamašalu	15,—	14,—	12,—	10,—
Lietinis paltas, paprastas	40,—	32,—	28,—	25,—
Vyriškas žieminis paltas (taip pat su vatalinu)	32,—	30,—	28,—	25,—
Vyriškas odinis paltas su pamašalu	42,—	40,—	38,—	35,—
Vyriškas odinis paltas su vatalinu	45,—	38,—	34,—	30,—
Vyriški kailinukai	50,—	40,—	32,—	35,—
Vyriški kailiniai	29,—	24,—	21,—	18,—
Moteriškas paltas su pamašalu	34,—	28,—	25,—	22,—
Moteriškas paltas su apsiuvimu kailiais	48,—	40,—	36,—	33,—
Moteriški kailiniai	35,—	28,—	24,—	20,—
Moteriškas kostiumas	2,—	1,80	1,50	1,20
Kostiumo prosijimas				
2. Siuvimas pas moterų rūbų siuvėjas pagal užsakymą:				
Pagal pasirinktą fasoną				
Suknelės paprastos	6—10	5—8	3—6	2—4
Popietinės suknelės	10—15	8—12	5—8	5—6
Vakarinės suknelės	12—21	10—18	8—12	6—10
	iki	iki	iki	iki
Paltai	20,—	18,—	15,—	12,—
Kostiumai	25,—	22,—	18,—	15,—
Sijonai	4-7,50	3-6	2,50-4	1,50-2,50
Bluokutės	4,50-10	4-8	2,50-5	1,50-3,—
3. Mažesni kailių darbai:				
Mufta (paprasta, su užtrauktuku) ..	6,—	5,—	4,—	3,—
Vyriška kailinė apykaklė	6,—	5,—	4,—	3,—
Moteriška kailinė apykaklė (taip pat pagal pavyzdį)	10,—	8,—	7,—	5,—
Vyriška kailinė kepurė	6,—	5,—	4,—	3,—
Moteriška kailinė kepurė:				
a) paprasta	6,—	5,—	4,—	3,—
b) madinė		nuo 8,— iki 12,—		

§ 2

1) Siūlai ir paprastos sagos yra į šias kainas įskaitytos. Kiti priedai gali būti atskirai priskaičiuoti.

2) Kainos namų siuvėjoms šiuo patvarkymu nenustatytos.

3) Kauno ir Vilniaus miestuose atitinkami srities komisarai įmonės, kurios gamina ypatingai geros kokybės užsakomus dirbinius, jų pačių prašomi, gali priskirti prie ypatingosios klasės. I I klasės įmonės gali priskirti atitinkamas srities komisaras tik pačiai įmonei prašant. Visos kitos įmonės priklauso II imonių klasei.

§ 3

Nustatytos kainos yra aukščiausios kainos. Todėl jos gali būti sumažintos, tačiau negali būti padidintos. Jos apima taip pat visus paprastai su pagrindiniu darbu susijusius šalutinius darbus (pav., prisiuvimas papildomų kišenų). Darbams, kurie kai-

nų lentelėje nepamini, gali būti paskaičiuota nedaudiau kaip atitinkama tarpinė kaina. Ypatingi darbai, neįtraukti į aukščiausių kainų lentelę, gali būti atskirai paskaičiuoti, jeigu klientas prieš ypatingo darbo pradžią dėl nustatytos kainos sutinka. Kainos šioms ypatingiems darbams privalo būti apskaičiuotos, atitinkamai laikantis nustatytų kainų.

§ 4

Vyriškų rūbų siuvėjai ir moteriškų rūbų siuvėjos yra įpareigojami iškabinti kainoraštį savo įmonės patalpose, aiškiai matomoje vietoje.

§ 5

Skelbimas įsigalioja 1941 m. gruodžio 1 d.
Generalinio Komisaro Kaune pavadamas
pas. DR. PENSE
Kaunas, 1941 m. gruodžio 8 d.

Dėl Lietuvos Centrinės Bibliotekos buv. pirmojo vedėjo

Prof. Eduardo Volterio

mirties, jo žmonai ir giminėms nuoširdžią užuojautą reiškia

Lietuvos Centrinė Biblioteka

Kauno Didysis Teatras

Penktadienį, gruodžio 19 d.

ARLEKINADA

R. Drigo 2 v. baletas.

PIRSLYBOS

B. Dvariono 1 v. baletas.

Bilietai nuo 0,50 iki 2,50 RM.

Abonentiniai biliet. negalioja.

Šeštadienį, gruodžio 20 d., 15 val.

LINKSMOJI NASLĖ

F. Leharo 3 v. operetė.

Bilietai nuo 0,40 iki 2,— RM.

Abonentiniai bilietai galioja.

Šeštadienį, gruodžio 20 d., vakare

BRANDOS ATTESTATAS

L. Fodoro 3 v. pjesė.

Bilietai nuo 0,20 iki 1,20 RM.

Abonentiniai bilietai galioja.

Sekmadienį, gruodžio 21 d., 13 val.

ZENTAS

V. Krėvės-Mickevičiaus 8 pav. sodž.

gyvenimo vaizdai.

Bilietai nuo 0,20 iki 1,— RM.

Abonentiniai biliet. negalioja.

Sekmadienį, gruodžio 21 d., vakare

LOHENGGRINAS

Wagnerio 3 v. opera, K. PETRAUS-

KUI dalyvaujant.

Bilietai nuo 0,50 iki 2,50 RM.

Abonentiniai biliet. negalioja.

Kauno Jaunimo Teatras

Šeštadienį, gruodžio 20 d., 14 val.

13 BROLIŲ JUODVARNIAIS

LAKSČIUSIŲ

S. Čiurlionienės 4 pav. pasaka

Bilietai 0,30—0,80 RM.

Pajamos už spektaklį skiriamos Sa-

vitarpinei Pagalbai.

Sekmadienį, gruodžio 21 d., 14 val.

KELIAUJANTI PURIENA

Manfred'o Kyber'o 4 veiksmų, 10 pav.

pasaka — jaunimui.

Bilietai 0,30—0,80 RM.

Bilietai parduodami teatro kasoje

kasdien nuo 10—14 ir nuo 16—18 val.

TEATRAS

Ožekienės g-vė/str. 27.

Programa įvairi ir įdomi, dalyv.

kupletistai Biržiniai.

Seansai: 18 ir 20 v. v.

Sventadieniais 16, 18 ir 20 v. v.

Bilietai nuo 0,30 iki 0,90 RM, par-

duodami teatro kasoje nuo 12 iki 14 v.

v. ir valandą prieš vaidinimą.

Priverčiamąjį Darbo Įstatų Inspektoriatui skubiai reikalingas gerai mokas žodžių ir raštu lietuvių ir vokiečių kalbas ir galintis rašyti mašinėle, vertėjas.

Teirautis: Kaunas, Gedimino gt. Nr. 29, darbo dienomis 8,30 — 16,30 val. 4953(3)

I LAISVĖ

Kaunas, Duonelaičio 24.

REDAKCIJA interesantus prisiūnė 12—13 ir 17—18 val. Telefonai: vyr. redaktoriaus 20520, red. sekretoriaus 21414, redakcijos 20530.

ADMINISTRACIJA dirba nuo 8 iki 18 val., prieš sventadienius — nuo 8 iki 15 val. Tel. 26375.

Prenumerata (laikine, siunčianti pašto) 1 mėn. užsisakantiems 1 arba 2 egz. po 2 RM egzempliorius, užsisakantiems daugiau kaip 2 egz. — po 1,50 RM egzempliorius. Pinigus galima siųsti pašto arba per Lietuvos Banko skytius „Spaudos Zodiis“ a. a. b. vardu (papr. ein. sask. Nr. 161560) Lietuvos Bankui Kaune.

Skelbimai: Smulkūs skelbimai už kiekv. 15 žodžių arba jų dalį: 1) darbo ieškantiems 0,30 RM; 2) darbo siūlantiesiems 1,50 RM; 3) pirkimo ir pardavimo reikalais 2 RM. Valdinių ir prekybinių įstaigų, įmonių, gydytojų ir pan. skelbimai 1 petito eilutė 0,50 RM. Skelbimai priimami administracijos darbo metu ir talpinami sekantios dienos numerįje.

Laidin a. a. b. „Spaudos Zodiis“ Spausdina „Zaibo“ spaustuve (Kaunas, Duonelaičio 24).

TEISMINIAI SKELBINAI

Panevėžio Apylinkės Teismas šaukia nežinia kur esantį Joną Juškevičių atsakovu 4 mėn. būvy nuo šio skelbimo dienos atsakymo duoti Petro Lukoševičiaus iškeltoji civ. byloje dėl 451 Rb. skolos.

Saukiamajam neatsiliepęs bei neprišuntus įgalotinio, byla bus sprendžiama be jo. C. b. Nr. 637—41. 4825(1)

Panevėžio Apylinkės Teismas šaukia mir. 1940 m. gruodžio mėn. 18 d. Jono Skačkausko įpėdinius 6 mėn. būvy nuo šio skelbimo dienos atsakymo duoti Petro Lukoševičiaus iškeltoji civ. byloje dėl 6060 Rb. skolos.

Panevėžio Apylinkės Teismas šaukia nežinia kur esantį Adolfą Aleksiejų atsakovu 4 mėn. būvy nuo šio skelbimo dienos atsakymo duoti Petro Lukoševičiaus iškeltoji civ. byloje dėl 6060 Rb. skolos.

Saukiamajam neatsiliepęs bei neprišuntus įgalotinio, byla bus sprendžiama be jo. C. b. Nr. 637—41. 4825(1)

ACHTUNG — ACHTUNG

Konfektions- Schneider- Artelle hat eine neue Abteilung speziell für Herrenanzüge eröffnet. Die Anzüge werden von erfahrenen Fachleute angefertigt.

Die Bestellungen werden in Senamiesčio Str. (ehemal. Prezidento Str.) Nr. 9 II Stock, tel. 22941, angemeldet.

litų už naudojimąsi turtu ir 3300 litų nuostolių už turto nuvertinimą.

Saukiamajam neatsiliepęs bei neprišuntus įgalotinio, byla bus sprendžiama be jo. C. b. Nr. 11—1941 m. 4827(1)

Panevėžio Apylinkės Teismas šaukia nežinia kur esantį Stefaniją Vaičekauskienę — Seškauskaitę 6 mėn. būvy nuo šio skelbimo dienos atsakymo duoti Petro Lukoševičiaus iškeltoji civ. byloje dėl ištuokos.

Saukiamajam neatsiliepęs bei neprišuntus įgalotinio, byla bus nagrinėjama be jos. Iš. b. Nr. 127. 4828(1)

Kėdainių Apylinkės Teismas šaukia nežinia kur esantį Stasį Tuskevičių per 4 mėn. nuo šio skelbimo dienos stoti Teismui atsakovu byloje Genovaitės Tuskevičienės dėl aprašyto turto. Saukiamajam neatsiliepęs, byla

bus sprendžiama be jo. C. — 553—41. 4891(1)

DĖMESIO — DĖMESIO

Kauno Konfekcinių Siuvėjų Artelė atidarė vyriškiems rūbams siūti užsakymų skyrių. Darbas atliekamas prityrusių specialistų. Kainos prielaimos.

Užsakymus priima Kaune, Senamiesčio g. 9 (buv. Prezidento 9) II aukšte, telef. Nr. 22941. 4885(6)

SMULKŪS SKELBIMAI

Siūlo darbo

Dviejų asmenų šeimai su mažu vaikų, reikalinga sąžininga tarnaitė. Rekomendacijos būtinos. Kreiptis: A. Panemunė, Vaidoto 56, b. 2, arba telef. 23108. 4804(3)

Reikalinga tarnaitė, mokanti gaminti valgius. Atlyginimas geras. Kreiptis Kaunas, Raselinų g. 11a. 4836(1)

Nedidelei šeimai reikalinga mokanti virti mergaitė. Pagalduojamos rekomendacijos. Atlyginimas geras. Rūti 16, tel. 21655. 4921(1)

Skubiai reikalingas nevedęs vargūninkas. Teirautis pas Šilavotą Kleboną. 4923(1)

Reikalinga tarnaitė. Rekomendacijos būtinos. Atlyginimas geras. Perkūno al. 24c, bt. 2. Telef. 25593. 4914(1)

Reikalingas inžinierius technikuojų vedėjumi. Valstybiniam Faneros Fabrikui Vilniuje, Panerių g-vė 69. Tel. 2066. 4915(3)

Skubiai reikalinga trijų asmenų šeima: ateinanti tarnaitė. Kreiptis: Duonelaičio 4 nr. but. 3. 4946(1)

Reikalinga mergaitė prie dviejų žmonių, galima ateinanti. Kreiptis Kalniečių 75a, b. 2. 4941(1)

Žagarės Valstyb. Mašinų reikalingas tarnautojas: meistras - mašininkas, verpėjas ir audinių dažytojas. Salygos geros. Kreiptis vietoje. 4940(2)

Reikalinga mergaitė namų ruošai. Skambinti tel. 41505 po 18 val. arba kreiptis Komun. ūkio Banku. 4938(2)

Nuolatoto dirbti skubiai reikalingas prityręs elektro - mechanikas prie elektrinių aparatų. Kreiptis tik mokančiam vokiečių kb. ir raštą. Dviraičių D-vė, Lukšio 12. 4936(2)

Sargėnų Sanatorijai skubiai reikalinga gail. sesuo. Ten pat duodamas kambarys su kuru ir šviesa. Darbo sąlygos lengvos. Teirautis nuo 10 iki 14 val. telefonu Nr. 20204. 4935(3)

Skubiai reikalingas buhalterio padėjėjas. Kreiptis: Savanorių pr. 129a, I artelė „Aulas“. 4933(1)

Ieško darbo

18 metų mergaitė skubiai ieško tarnybos mažoje šeimoje. Moku šiek tiek savarankiškai šeiminkauti. Siūlyti: Šančiai VI Kranto g-vė Nr. 1, buto 1. Marytė (kieme mūrinis namukas). 4870(2)

Siuvėja, turinti baigimo pažymėjimą, ieško darbo siuvykloje ar prie siuvėjos. Gali eiti į namus. Teirautis Laisvės al. 5, b. 22. A. T. 4871(2)

Studentas, 1940 m. baigęs gimnaziją ir apie 2 mėn. dirbęs įstaigoje sąskaitų darbo, ieško tarnybos. Skambinti tel. 23890. 4911(2)

Sąžiningas, darbštus vaikiną ieško sargo vietos. Vaiguvo pšt., Paprūdžių km., asm. liud. Nr. 2262. 4924(2)

16 m. mergaitė, baigusi 5 sk. liaudies mokyklą, kalbanti vokiškai, ieško padavėjos ar pardavėjos vietos. Putvinskio g. 16, b. 6, Lenel. 4222(1)

Parduoda, perka

Skubiai pirkiau sidabrinę lėpę. Siūlyti laikr. adm. Nr. 120. 4926(1)

Pirkiau gerai išlaikytą radio aparatą 7 ar 8 lėpų. Skambinti tel. 20822. 4920(3)

Skubiai pirkiau gerai užlaikytą moterišką kailinį palta, aukštą ūgiui. Siūlyti Marvelės g-vė 73, b. 1. V. N. 4919(1)

Parduodamas radijo „Mediator“ 5 lėpų, trijų bangų 1940 m. modelis. Sužinoti: Savanorių pr. 264, II aukšt. P. Patasonienė. 4910(2)

Skubiai parduodama ažuolinė, dviejų durų spinta rūbams. Tulpių g. 16, tel. 20714. 4912(1)

Parduodamas geras bufetas. Kaina 400 RM. Teirautis kasdien tarp 17 ir 19 val. telef. 26584. 4916(1)

Norin pirkti vyr. didelio ūgio futrą, salonui baldus, elektrinę virtuvėlę, virduklę, kostiumą, batus ir Kudirkos raštus. Siūlyti Danieliukui, telef. 25827. 4927(1)

Pirkiau geram stovyje vartotą pinią. Siūlyti telef. 22754 arba 26966. 4944(1)

Parduodama rūbinė spinta riešuto farniero. Sužinoti: Trakų g-vė Nr. 19, b. 4 (pusrūsis) nuo 17 val. 4942(1)

Parduodamas bufetas. Žemaičių g-vė Nr. 43a, butas 2, II aukšt. 4932(1)

Pirkiau vyr. geltonus pusbačius 44 Nr. ir žieminę keptuvę. Skambinti telef. 23347. 4930(1)

Parduodama rūbams spinta. Italijos 52b, b. 5. 4929(1)

Ivairūs

JEI ISVERSTI KA NORŠ REIK, I SAPIEGOS 6 EIK.

Provincija vertimus gali siųsti pašto. Smulkesnių informacijų reikalauji laiškais. Atsakymai idėti pašto ženklą. Kaunas. „Plunkana“, Sapiegos 6, tel. 23727. 4182

Atsiprašo Benovienės Skirmantienės. 4917(1)

bus sprendžiama be jo. C. — 553—41. 4891(1)

Kėdainių Apylinkės Teismas šaukia mir. 1927 m. gruodžio 15 d. Antano Lukošiaus įpėd. 6 mėn. būvy nuo šio skelbimo dienos pareikšti teisių į jo palikimą iš 684 ha žemės su trobešiais, Sviliukų km., Josvainių vls. A—95—41. 4890(1)

Kėdainių Apyl. Teismas skelbia, kad 1941 m. gruodžio 11 d. nutarė mir. 1941 m. gruodžio 5 d. Antoninos Kostrovickienės notarinį testamentą, surašytą Kėdainių Notaro M. Simkaus, 1941 m. gruodžio 5 d. rej. Nr. 1571, patvirtinti. A—92—41. 4889(1)

Kėdainių Apylinkės Teismas skelbia, kad 1941 m. lapkričio 22 nutarė mir. 1940 m. spalio 29 d. Ievos Akse-navičienės naminį testamentą, surašytą 1940 m. sausio 2 d. patvirtinti. A—59—41. 4781(1)

Kėdainių Apylinkės Teismas skelbia, kad 1941 m. gruodžio 9 d. nutarė mir. 1941 m. balandžio 5 d. Kazio Juozapavičiaus naminį testamentą, surašytą 1937 m. liepos 7 d., patvirtinti. A—65—41. 4743(1)

Pasvalio Apyl. Teismas 1941 m. gruodžio 4 d. nutarė Stasio Stapulionio mir. 1941 m. rugpjūčio 19 d. naminį testamentą surašytą 1941 m. rugpjūčio 10 d. vykdymui patvirtinti (ap. b. Nr. 68—41 m.). 4823(1)

Kėdainių Apylinkės Teismas skelbia, kad 1941 m. gruodžio 9 d. nutarė mir. 1941 m. balandžio 5 d. Kazio Juozapavičiaus naminį testamentą, surašytą 1937 m. liepos 7 d., patvirtinti. A—65—41. 4743(1)

Pasvalio Apyl. Teismas 1941 m. gruodžio 4 d. nutarė Stasio Stapulionio mir. 1941 m. rugpjūčio 19 d. naminį testamentą surašytą 1941 m. rugpjūčio 10 d. vykdymui patvirtinti (ap. b. Nr. 68—41 m.). 4823(1)

Kėdainių Apylinkės Teismas skelbia, kad 1941 m. gruodžio 9 d. nutarė mir. 1941 m. balandžio 5 d. Kazio Juozapavičiaus naminį testamentą, surašytą 1937 m. liepos 7 d., patvirtinti. A—65—41. 4743(1)

Pasvalio Apyl. Teismas 1941 m. gruodžio 4 d. nutarė Stasio Stapulionio mir. 1941 m. rugpjūčio 19 d. naminį testamentą surašytą 1941 m. rugpjūčio 10 d. vykdymui patvirtinti (ap. b. Nr. 68—41 m.). 4823(1)

Kėdainių Apylinkės Teismas skelbia, kad 1941 m. gruodžio 9 d. nutarė mir. 1941 m. balandžio 5 d. Kazio Juozapavičiaus naminį testamentą, surašytą 1937 m. liepos 7 d., patvirtinti. A—65—41. 4743(1)

Pasvalio Apyl. Teismas 1941 m. gruodžio 4 d. nutarė Stasio Stapulionio mir. 1941 m. rugpjūčio 19 d. naminį testamentą surašytą 1941 m. rugpjūčio 10 d. vykdymui patvirtinti (ap. b. Nr. 68—41 m.). 4823(1)

Kėdainių Apylinkės Teismas skelbia, kad 1941 m. gruodžio 9 d. nutarė mir. 1941 m. balandžio 5 d. Kazio Juozapavičiaus naminį testamentą, surašytą 1937 m. liepos 7 d., patvirtinti. A—65—41. 4743(1)

Pasvalio Apyl. Teismas 1941 m. gruodžio 4 d. nutarė Stasio Stapulionio mir. 1941 m. rugpjūčio 19 d. naminį testamentą surašytą 1941 m. rugpjūčio 10 d. vykdymui patvirtinti (ap. b. Nr. 68—41 m.). 4823(1)

Kėdainių Apylinkės Teismas skelbia, kad 1941 m. gruodžio 9 d. nutarė mir. 1941 m. balandžio 5 d. Kazio Juozapavičiaus naminį testamentą, surašytą 1937 m. liepos 7 d., patvirtinti. A—65—41. 4743(1)

Pasvalio Apyl. Teismas 1941 m. gruodžio 4 d. nutarė Stasio Stapulionio mir. 1941 m. rugpjūčio 19 d. naminį testamentą surašytą 1941 m. rugpjūčio 10 d. vykdymui patvirtinti (ap. b. Nr. 68—41 m.). 4823(1)

Kėdainių Apylinkės Teismas skelbia, kad 1941 m. gruodžio 9 d. nutarė mir. 1941 m. balandžio 5 d. Kazio Juozapavičiaus naminį testamentą, surašytą 1937 m. liepos 7 d., patvirtinti. A—65—41. 4743(1)

Pasvalio Apyl. Teismas 1941 m. gruodžio 4 d. nutarė Stasio Stapulionio mir. 1941 m. rugpjūčio 19 d. naminį testamentą surašytą 1941 m. rugpjūčio 10 d. vykdymui patvirtinti (ap. b. Nr. 68—41 m.). 4823(1)

Kėdainių Apylinkės Teismas skelbia, kad 1941 m. gruodžio 9 d. nutarė mir. 1941 m. balandžio 5 d. Kazio Juozapavičiaus naminį testamentą, surašytą 1937 m. liepos 7 d., patvirtinti. A—65—41. 4743(1)

Pasvalio Apyl. Teismas 1941 m. gruodžio 4 d. nutarė Stasio Stapulionio mir. 1941 m. rugpjūčio 19 d. naminį testamentą surašytą 1941 m. rugpjūčio 10 d. vykdymui patvirtinti (ap. b. Nr. 68—41 m.). 4823(1)

Kėdainių Apylinkės Teismas skelbia, kad 1941 m. gruodžio 9 d. nutarė mir. 1941 m. balandžio 5 d. Kazio Juozapavičiaus naminį testamentą, surašytą 1937 m. liepos 7 d., patvirtinti. A—65—41. 4743(1)

Pasvalio Apyl. Teismas 1941 m. gruodžio 4 d. nutarė Stasio Stapulionio mir. 1941 m. rugpjūčio 19 d. naminį testamentą surašytą 1941 m. rugpjūčio 10 d. vykdymui patvirtinti (ap. b. Nr. 68—41 m.). 4823(1)

Kėdainių Apylinkės Teismas skelbia, kad 1941 m. gruodžio 9 d. nutarė mir. 1941 m. balandžio 5 d. Kazio Juozapavičiaus naminį testamentą, surašytą 1937 m. liepos 7 d., patvirtinti. A—65—41. 4743(1)

Pasvalio Apyl. Teismas 1941 m. gruodžio 4 d. nutarė Stasio Stapulionio mir. 1941 m. rugpjūčio 19 d. naminį testamentą surašytą 1941 m. rugpjūčio 10 d. vykdymui patvirtinti (ap. b. Nr. 68—41 m.). 4823(1)

Kėdainių Apylinkės Teismas skelbia, kad 1941 m. gruodžio 9 d. nutarė mir. 1941 m. balandžio 5 d. Kazio Juozapavičiaus naminį testamentą, surašytą 1937 m. liepos 7 d., patvirtinti. A—65—41. 4743(1)

Pasvalio Apyl. Teismas 1941 m. gruodžio 4 d. nutarė Stasio Stapulionio mir. 1941 m. rugpjūčio 19 d. naminį testamentą surašytą 1941 m. rugpjūčio 10 d. vykdymui patvirtinti (ap. b. Nr. 68—41 m.). 4823(1)

Kėdainių Apylinkės Teismas skelbia, kad 1941 m. gruodžio 9 d. nutarė mir. 1941 m. balandžio 5 d. Kazio Juozapavičiaus naminį testamentą, surašytą 1937 m. liepos 7 d., patvirtinti. A—65—41. 4743(1)

Pasvalio Apyl. Teismas 1941 m. gruodžio 4 d. nutarė Stasio Stapulionio mir. 1941 m. rugpjūčio 19 d. naminį testamentą surašytą 1941 m. rugpjūčio 10 d. vykdymui patvirtinti (ap. b. Nr. 68—41 m.). 4823(1)

Kėdainių Apylinkės Teismas skelbia, kad 1941 m. gruodžio 9 d. nutarė mir. 1941 m. balandžio 5 d. Kazio Juozapavičiaus naminį testamentą, surašytą 1937 m. liepos 7 d., patvirtinti. A—65—41. 4743(1)

Pasvalio Apyl. Teismas 1941 m. gruodžio 4 d. nutarė Stasio Stapulionio mir. 1941 m. rugpjūčio 19 d. naminį testamentą surašytą 1941 m. rugpjūčio 10 d. vykdymui patvirtinti (ap. b. Nr. 68—41 m.). 4823(1)

Pasvalio Apyl. Teismas 1941 m. gruodžio 4 d. nutarė Antano Spokevičiaus mir. 1941 m. kovo 6 d. naminį testamentą surašytą 1940 m. gegužės 19 d. vykdymui patvirtinti (ap. b. Nr. 66—41 m.). 4822(1)

Joniškio Apyl. Teismas 1941 m. spalio 11 d. nutarė mir. 1941 m. vasario 20 d. Vitkauskio Jurgio notarinį testamentą surašytą 1936 m. kovo 12 d. Joniškio Notaro Vinco Ačo įrašytą 193 m. rejestrą Nr. 537, patvirtinti vykdymui. B. 964. 4770(1)

Rokiškio Apylinkės Teismas skelbia, kad 1940 m. balandžio mėn. 23 d. nutarė 1939 m. lapkričio mėn. 2 d. mirusio Antano, Kazio sūn., Galvanausko naminį testamentą, surašytą 1939 m. spalio mėn. 29 d., patvirtinti (ap. b. 280—1940 m.). 4821(1)

Rytų fronte pradedamas pozicinis karas

Vokiečių karinių sluoksnių komentarai. Tol. Rytuose japonai sėkmingai veda dinamišką ofensyvinį karą

Vokietijos Rytų frontas yra politinio Berlyno dėmesio centre. Tą problemą visai naujo šviesos pastatė vokiečių karinė vadovybė savo vakar dienos pranešime pirmą kartą pareiškdamą, kad

Rytuose pereinama nuo puolimo, ofensyvos, operacijų, prie žiemos mėnesių pozicinio karo

ir kad ryšium su tuo eilę fronto vietų planingai pradedamas reikalingas fronto linijos pagerinimas ir sutrumpinimas. Komentuodami tą pranešimą, vokiečių kariniai sluoksniai pareiškia, kad pozicinis karas esmiškai skiriasi nuo puolamojo, ofensyvinio karo. Poziciniame kare svarbiausias dalykas yra prisitaikyti prie vietos, apylinkės žemės sąlygų ir pasirinkti tokias pozicijas, kurias geriausiai ir lengviausiai būtų galima ginti. Tam reikalingos ir trumpesnės fronto linijos, atseit — likvidavimas tų fronto iškyšulių, kurie buvo Rytų fronte prieš pozicijose padaryti ryšium su neseniai vestomis ofensyvinėmis operacijomis. Jeigu bolševikai, planingai patiem vokiečiams tuos iškyšulius likviduojant ir traukiantis eilę vietų atgal, darą iš to didesnę pagalbą, tai jie sąmoningai klaidina savo visuomenę.

Iniciatyva tebėra vokiečių rankose,

kaip pereinant nuo ofensyvinio prie pozicinio karo, taip ir vedant pozicinį karą. Pozicinis karas tai ne kas kita, kaip išnaudojimas žiemos mėnesių pasirengti didelio stiliaus ateiinančio pavasario ir vasaros ofensyvinėms operacijoms. Vokietijos karo vadovybė apsisprendusi už pozicinį karą dėl to, kad anksčiau, negu paprastai, prasidėjusi smarki rusiška žiema, siekianti net 40 laipsnių šalčio. Tokiose sąlygose vesti karines operacijas būtų beprasmiškas žmonių ir medžiagų naikinimas. Ryšium su tokiu apsisprendimu likviduojami ir tieji iškyšuliai, kurie buvo padaryti ir tieji pietus nuo Maskvos. O kad pereinant planingai prie pozicinio karo reikia to ar kitos vietos pasitraukti 50 ar 60 km ir palikti tą ar kitą miestą, Tichviną ar Rostovą, ar dar kurį kitą, tai tas dalykas neturės jokios reikšmės, turint galvoj milijoniskus Sovietų Sąjungos plotus. Tuo labiau, kad

tos vietos, iš kurių vokiečiai pasitraukia, esančios visiškai sunaikinamos.

Ten, kur prieš tai buvęs geležinkelio mazgas ar reikšmingas miestas, vokiečiams pasitraukus nieko nelieka. Priešas įleidžiamas į mirusius, sunaikintus ir tuo būdu bereikšmius plotus ir tai tik iki tos vietos, kokią esanti nustačiusi užleisti sovietams vokiečių kariuomenės vadovybė. Prositaukusi poziciniam karui, kaip kariniai sluoksniai teigia toliau, būsi galima daug mažesnėmis jėgomis apginti naują fronto liniją ir milijonus kareivių įgalinti pailsėti toli užfrontėje.

Tam reikalui vokiečių spauda taip pat skiria labai daug vietos. „Voelkscher Beobachter“ pulk. leit. Soldan rytų karo charakteristikai skiria ilgą straipsnį, kuriame pažymi, kad rytuose pirmą kartą vokiečiai susitikę su priešu.

TELEFONU IŠ BERLYNO

Soldan teigimu, jeigu kita valstybė būtų turėjusi tiek nuostolių, kaip Sovietų Sąjunga, tai ji jau seniai būtų subyrėjusi, tuo tarpu kai sovietai metą naujas jėgas. O

paskutiniu laiku jie metę frontan Sibiro divizijas ir naujus dalinius,

kurie esą visai paruošti žiemos karui: visi baltai aprengti ir pritaikyti prie žiemos fono. Visa tai jie pajėgia daryti, nes jų ginklavimui pajėgos esančios daug didesnės, negu paprastai manyta ir kad jie ginklavimui paaukoję viską, dargi žmonių gyvenimo standartą. Tokio žemo standarto, kaip Sov. Rusijoje, nesą niekur kitur pasaulyje. Tuo tarpu ten esančios moderniausios įrengtos ginklavimosi įmonės. Toliau Soldan teigia, kad

rytų karo galas būsiąs prieitąs tuomet, kai bus pasiektos natūralios geografinės Europos kontinento sienos, reikia suprasti Uralą.

Tačiau, anot Wilhelmstrassės sluoksnių, tos Soldano tezės nereikia suprasti taip, kad už Uralo bolševizmas būsiąs paliktas. Politinė vokiečių tezė, kad bolševizmas privalo būti su šaknimis išrautas, nieko nepasikeitusių ir ji toliau tebėsanti galioj. Savime aišku, kad pirmiausia Vokietija ryžosi apsaugoti nuo bolševizmo Europą. Bet bolševizmas turėsiąs būti visur sunaikintas, ir su juo niekas nevesiųjų jokių derybų ir nesudariniąs jokių paktų. Tuo klausimu jokių kompromisų nėra ir nebūsią.

Kas būtų, jei japonai paimtų Singapūrą

STOCKHOLMAS. Dėl karinės padėties Rytų Azijoje New Yorko siųstuvai pareiškė: „Jeigu japonams pavyks, pareiškė kalbėtojas, paimti Singapūrą, tai jie ne tik galės užimti visas kitas pietinės Ramiojo vandenyno dalies sritis, bet ir vartus į Indijos vandenyną. Pati Indija neturi pakankamai aviacijos ir laivynų pajėgų, kad galėtų sėkmingai atmušti japonų puolimą“.

SANTIAGO. Laikraštis „Nacion“ savo vedamajame straipsnyje svarsto Čilės poziciją Ramiojo vandenyno konflikto atžvilgiu. Čilė, rašo laikraštis, su kariaujančiomis Amerikos šalimis yra „broliško draugiškumo“ santykiuose, bet ir su Japonija iki šiol puoselėjami abipusės pagarbos ir ūkinio mainų santykiai. Nors Čilės simpatijos ir yra Jungtinių Valstijų pusėje, bet taip pat neturėtų būti išleisti iš akių galimūmai, susidarę dėl Čilės, kaip Ramiojo vandenyno pakraščio valstybės, padėties. Čilės teritorijų integralumas gali būti tik tada užtikrintas, jeigu Čilė griežtai susilaikys nuo bet kurių provokuojančių žingsnių. Čilė negali leisti sau tokios prabangos — imtis bet kurių karo

„Deutsche Allgemeine Zeitung“ taip pat skiria savo vedamajai žiemos mėnesių poziciniam karui ir pažymi, kad iniciatyva ir toliau liekanti vokiečių karo vadovybės rankose.

Kalbant apie pozicinį karą, politiniuose sluoksniuose prisimenamas 1914 — 1918 metų karas ir teigiamas, kad žiemos mėnesiais šis karas būsiąs panašus į anų metų karą, kai milijonai kareivių mėnesiais gulėjo apkasuose.

Kai Europos rytuose pereinama prie pozicinio karo,

Tolimuosiuose Rytuose Japonija ir toliau veda dinamišką ofensyvinį karą,

kasdien vis pranešama apie naujus laimėjimus. Japonams jau pavykę užimti žibalo versmes Borneo saloj, nors angtai teigia, kad jie tas versmes visiškai sunaikinę. Be to, japonų artilerija jau smarkiai bombarduoja Hongkongą ir graso Singapūrui. Pagal vokiečių laikraščių korespondentų pranešimus iš neutralių šalių, dargi patys angliai laiką Hongkongo padėtį beviltiškai.

Wilhelmstrassės sluoksniai pareiškia, jog anglų teigimas, kad vokiečių povandeniniai laivai sąmoningai nuskandinę prancūzų ir ispanų laivus, esąs gryniausias melas; ne vokiečiams esąs reikalingas tų šalių provokavimas ir neramumų jose kėlimas, bet anglams, ir todėl esą aišku, kas tuos laivus nuskandino. Lygiai tos pat rūšies buvęs ir anglų pranešimas, kad japonai jau užėmę Portugalijos salas Tolimuosiuose Rytuose Ramiajam vandenynui.

Tuose sluoksniuose dar nepatvir-

AMSTERDAMAS. Londone oficialiai buvo paskelbta, kad britų lengvasis kreiseris „Dunedin“ (4.850 tonų talpos) Atlanto vandenynė buvo torpeduotas ir nuskandintas.

AMSTERDAMAS. Kaip britų žinių agentūra iš Vašingtono praneša, admiralas Kimmells yra atšauktas iš Jungtinių Valstijų Ramiojo vandenyno laivyno pajėgų viršininko pareigų.

Čilė nenori kariauti

veiksmų. Jungtinių Valstijų vyriausybė turį parodyti Čilės padėtis supratimą ir leisti jai laikytis griežto neutralumo. Pagalba, kurią Čilė galėtų leisti Jungtinėms Valstijoms, bet kuriuo atveju sudarytų tik žalą, kuri būtų padaryta Čilėi, jeigu ji atsistatytų savo neutralumo.

BUENOS AIRES. Pasiremiant apsausties stoviu, buvo uždraustas ateinančių šeštadienį Buenos Aireso Luna-Parke rengtos demonstracijos prezidento Roosevelto garbei. Tų demonstracijų metu Jungtinių Valstijų ambasadorius Armouras turėjo perskaityti Roosevelto atsisakimą į argentiniečių tautą.

Pagaliau, kaip „Diario de Lisboa“ priduria, Portugalijos santykiai su Japonija esą tokie, kad panašioms gandoms nesama jokio pagrindo.

LISABONA. Trečiądienį prie Golegos nusileido britų dviejų motorų lėktuvus. Dviejų žmonių įgula lėktuvą padegė ir pasidavė portugalų organams.

BUENOS AIRES. Buenos Aireso žinių agentūra kategoriškai paneigia iš Jungtinių Valstijų pusės paskleistą žinią, kad Madridas nutraukęs visą ispanų susisiekimą laivais su Amerika ir išakęs kelyje esantiems laivams grįžti į Ispaniją. Agentūra pabrėžia, kad tas išakymas liečia tik susisiekimą su Usąjka Gveltir, o susisiekimas su La Plata pasilieka nepalietas.

Gubernatoriaus Dr. Franko pareiškimas

KROKUA. Paskutiniame šių metų vyriausybės posėdyje valstybės sekretorius Dr. Buehler'is konsultavo, kad metų būvyje toliau žymiai pažengę į priekį visu valstybės administracijos sektorių konsolidavimas ir sunormavimas. Po to generalinis gubernatorius Dr. Frankas savo kalboje pareiškė, kad bendruomenės dvasia esąs svarbiausias visų pastangų elementas ir pasiektų laimėjimų paslaptis. Generalinės gubernijos struktūroje ir uždaviniuose, pastatytiuose Fiurerio, niekas nepasikeitę. Kaip ir anksčiau, tebėra visiška generalinio gubernatoriaus valdžia. Šiandien Generalinė gubernija esanti sustiprintas tiltas tarp Reicho ir Rytų. Jeigu Fiurerio birželio 22 d. nutarimas šaliai ir jos administracijai iškėlė daug naujų problemų, tai Generalinė gubernija, jas sprendama, siekė geriausią ir užtat susilaukė Fiurerio padėkos. Frankas nurodė ryšium su išsivystymu Rytuose sudariusią naują Generalinės gubernijos poziciją ir pavaizdavo atėities bendradarbiavimą su naujai sudarytais Rytų komisarais. Nepaisant vis glaudesnių sąty su Reichu, Generalinė gubernija esanti atskiras pavyzdys valstybės ir tautų teisės atžvilgiu, ir tuo būdu esančios sudarytos visos sąlygos išspręsti ateityje atsirantiems uždaviniais ir pasirūpinti, kad karo aukos šioje srityje nenueitų veltui.

Bekanntmachung

ueber die Errichtung der „Verteilungs- und Versorgungsstelle.“

1. In Durchführung der Anordnung des Reichskommissars für das Ostland vom 7. 11. 1941 über den Warenverkehr im Ostland wird zum Zwecke

a) der Versorgung der Industrie und der gewerblichen Unternehmen mit den erforderlichen Materialien und Rohstoffen, b) der planmäßigen Verteilung der Industrie-Erzeugnisse, c) der Regelung der Ernährungsfrage.

Im Generalbezirk Litauen eine „Verteilungs- und Versorgungsstelle“ in Kaun, Duonelačio g. 2 errichtet. Sie führt die Bezeichnung „Verteilungs- und Versorgungsstelle für den Generalbezirk Litauen“.

2. Mit sofortiger Wirkung werden in die Verteilungs- und Versorgungsstelle eingegliedert:

a) die Versorgungs- und Absatzverwaltung mit Kontoren,

b) die Handelsverwaltung mit: 1) dem staatlichen Lebensmittelhandel, 2) der staatlichen Gewerbeschaft, 3) dem staatlichen Verlag, 4) der Rohstoffzentrale, 5) der vereinigten Angroverteilungsstelle, 6) dem Trust „Valgis“.

3. Die Verteilungs- und Versorgungsstelle ist berechtigt, von den Betrieben und Unternehmungen im Generalbezirk Litauen die zur Erfüllung ihrer Aufgaben erforderlichen Auskünfte und Belege zu verlangen und Machprüfungen vorzunehmen, namentlich durch Einsicht in Geschäftsbücher, Aufzeichnungen und Schriftwechsel.

Kaun, den 10. Dezember 1941
Der Generalkommissar in Kaun
i. A.
gez. Dr. PENSE

Skelbimas

apie „Tiekimo ir Paskirstymo Įstaigos“ įsteigimą

1. Vykdamas Reicho Komisarą Rytų Kraštui 1941. XI. 7 d. potvarkį apie prekių judėjimą Rytų Krašte, siekiant:

a) pramonę ir verslo įmones aprūpinti reikalingomis medžiagomis ir žaliavomis, b) planingai paskirstyti pramonės gaminius ir c) sutvarkyti maisto reikalus.

Generalinėje Lietuvos srityje įsteigama „Tiekimo ir Paskirstymo Įstaiga“ Kaune, Duonelačio g. 2. Ji vadinsi „Tiekimo ir Paskirstymo Įstaiga generalinėje Lietuvos srityje“.

2. Tučtuojau Tiekimo ir Paskirstymo Įstaigai priskiriama:

a) Tiekimo ir Gaminų Realizavimo Valdyba su kontoromis,

b) Prekybos Valdyba su:

1) Valstybine Maisto Gaminų Prekyba, 2) Valstybine Pramoninių Gaminų Prekyba, 3) Valstybine Leidykla, 4) Žaliavų Centru, 5) Jungtine Didmenų Realizavimo Kontora, 6) „Valgis“ tr. u.

3. Tiekimo ir Paskirstymo Įstaiga turi teisę reikalauti generalinėje Lietuvos srityje iš įmonių savo uždaviniais įvykdyti reikalingų žinių bei pateisinamųjų dokumentų ir atlikti patikrinimus, t. y. patikrinti prekybos knygas, įrašus ir susirašinėjimą.

Kaunas, 1941 m. gruodžio 10 d.
Generalinio Komisarą Kaune pavedamas
(pas.) Dr. PENSE

Öffentliche Praemienmahnung

Unter Hinweis auf die ergangene Anordnung über steuerliche Massnahmen im Ostland vom 18. Oktober 1941 und die öffentliche Bekanntmachung der Staats-Versicherungsverwaltung vom 2. Oktober 1941 pünktliche Prämienzahlung betreffend, wird hiermit letztmalig die Zahlung der noch nicht bezahlten Prämienbeträge für die obligatorischen Gebäude- und Viehversicherungen öffentlich angemahnt.

Sollte nunmehr für diese zurückliegenden Forderungen spätestens bis zum 31. Dezember 1941 die Zahlung an die Inspektionen der Staats-Versicherungsverwaltung nicht erfolgt sein, so werden diese Rückstände vom folgenden Tage

ab zwangsweise gegen einen Kostenaufschlag von 15% der rückständigen Prämien durch Amts-Bezirke bzw. städtische Vollstreckungsstellen beigetrieben. Ausserdem werden Verzugszinsen in Höhe von 0,1% der Prämien vom Tage der Fälligkeit — 30. November 1941 an gerechnet, erhoben.

Eine besondere Mahnung ergeht nicht mehr.

Kaun, den 15. Dezember 1941

STAATS - VERSICHERUNGSVERWALTUNG
in Kaun
gez. J. WITTRÖCK
Kommissarischer Verwalter

Viešas paraginimas mokėti draudimo mokesčius

Nurodant į 1941 m. spalio 18 d. potvarkį, liečiantį mokesčių mokėjimą Rytų Krašte, ir Valstybės Draudimo Valdybos 1941 m. spalio 2 d. viešą skelbimą punktualaus draudimo mokesčių mokėjimo reikalu, šiuo paskutinį kartą viešai raginama sumokėti už privalomą trobesių ir gyvulių draudimą dar nesumokėjus draudimo mokesčius.

Jeigu užsiliikę mokesčiai iki 1941 m. gruodžio 31 d. Valstybės Draudimo Valdybos Inspekcijos nebūs sumokėti, tai jie bus, pradėdant skaičiuoti diena, val-

čių savivaldybių ar miestų mokesčių išieškojimo organų priverstinai išieškoti kartu su 15% mokesčio sumos priedu išieškojimo išlaidoms. Be to, bus išreikalauta 0,1% baudos už kiekvieną praleistą dieną, skaiçant nuo mokesčio termino, t. y. nuo 1941 metų lapkričio 30 d. Atskirai raginama daugiau nebūs.

Kaunas, 1941 m. gruodžio 15 d.
VALSTYBĖS DRAUDIMO VALDYBA
Kaune
(pas.) J. WITTRÖCK
Komisarinis Valdytojas

Australija atšauksianti savo karius iš Afrikos

SANCHAJUS. Kaip iš Canberros pranešama, nuo karo Ramiajame vandenynė pradžios ir dėl vis didėjančių grasinimų Australijai, ten vis daugiau pasigirsta garsų, kurie ragina atsistakytį nuo australų kariuomenės dalinių siuntimo į Šiaurės Afriką ir Orientą. Esą, Australijos vyriausybė Londone padariusi žygių australų kariuomenės daliniams grąžinti į Australiją. Tuo tarpu Australijos vyriausybės sluoksniuose pasireiškė tendencija tolesnį kariuomenės dalinių, atsižvelgiant į paskutinės savaitės įvykius Ramiajame vandenynė, iš krašto jokių būdu neišsiųsti.

JAPONAI NEUŽĖMĘ PORTUGALŲ SALOS MACAO

LISABONA. Trečiądienio Lisabo-

nos spauda pasisako prieš gandus, paskleistus iš anglų šaltinių apie tai, kad japonai užėmę Macao. „Diario de Lisboa“ rašo, kad vienas anglų laikraštis, kuris jau anksčiau skleidė panašius gandus, iš Hongkongo pranešė, kad japonų kariuomenės daliniai užėmę Macao. Kaip portugalų laikraštis konstatuoja, tatau yra gryną fantaziją, kuri nieku nepagrįsta. Oficiali portugalų įstaiga pažymėjo, kad laivyno ministeris kaip tik trečiądienį rytą gavo įprastinį tenykščio laivyno pajėgų vado raportą, kuriame visiškai nieko neužsimenama apie panašius įvykius. Be to, trečiądienį vyriausybė telegrafu susisiekė su Macao gubernatoriumi, kuris pranešė, kad ten gyvenimas eina visiškai normaliai ir kad nieko nesą galima pastebėti, kas būtų panašu į grasinimus iš Japonijos pusės.